

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrtni strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 120.

Občine in občinski zakon.

V Beogradu se v parlamentarnem od-
boru pretresa načrt novega občinskega
zakona. Po poedinah okrajih naše ožje
domovine pa se razpravlja vprašanje o
združenju občin. To vprašanje je jako
težavno in težko rešljivo v splošno za-
dovoljnost. Poročila, ki prihajajo iz raz-
nih krajev, to potrjujejo. Interesi se kaj
radi križajo in zato se tudi predlogi
množijo. Če pomislimo, da večina na-
ših občin zlasti na Slovenskem Štajer-
skem spada v vrsto malih občin, bode
nam jasno, kako občutna je dalekosež-
na sprememba, ki se namerava izvesti
s tem, da se ustvarjajo takozvane veli-
ke občine.

Naloga vseh pristojnih činiteljev je,
da se pri izvrševanju te spremembe za-
ščitijo predvsem kmetijski interesi. Zna-
no je, da nekateri poslanci iz dravske
banovine branijo v Beogradu mišljenje,
naj ostanejo mala mesta in trgi občine
za se, če tudi ne dosežajo števila 3000
prebivalcev, kakor to določa spreme-
njen načrt novega občinskega zakona.
Reči pa je treba to, kar smo mi
vedno poudarjali in zahtevali: Enaka
pravica za malomeščane in tržane ter
za kmete. Če se morajo male kmetijske
občine kljub razdaljenosti združiti med
seboj v velike občine, naj ista nujnost
velja tudi za male mestne in trške ob-
čine, ki niso oddaljene od svojih okolic.

Minister Pucelj je koncem prvega
tedna v mesecu januarju tega leta go-
voril v Ljubljani ter rekel o zložitvi ob-
čin to-le: »Kar se tiče pregrupacije ob-
čin, je dejstvo, da imamo tako majhne
občine, da sploh ne zaslužijo svojega
imena. Občine morajo biti tako velike,
da lahko vrše svoje socialne, gospodar-
ske in kulturne naloge. Upoštevati je
seveda pri tem geografski položaj in za-

devo bo treba urediti po razmerah ta-
ko, da bodo občine postale gospodarsko
zaokrožene enote. Pri tem ne smejo pri-
ti do veljave interesi posameznikov,
ampak resnične koristi ljudstva.« Kdo
pa bo podvržen tej pregrupaciji občin,
ali samo kmetijske občine ali pa tudi ma-
le mestne in trške občine? O tem ni bi-
lo čitati v poročilu o tem govoru niti
besedice. Besedice tudi ni bilo o tem,
ali bo zmagalo načelo onih poslancev
iz dravske banovine, ki zahtevajo izje-
men položaj za male mestne in trške
občine.

Z združitvijo občin bo še tudi treba
rešiti marsikatera druga vprašanja,
kakor n. pr. vprašanje občinskega do-
ma, ki ga predvideva načrt novega ob-
činskega zakona. V občinskem domu
bi naj bile pisarne, dvorana za seje,
stanovanja za občinske uslužbence,
prostori za ječe itd. To pa bi veliko sta-
lo. Ali bodo občine mogle zmagati te
stroške, kakor tudi one za občinske taj-
nike in druge uslužbence? Nadalje je
vprašanje občinskega tajnika, stražni-
ka, sluga in davčnega uradnika, ki naj
bi mu bilo izročeno iztirjevanje dav-
kov. Ljudstvo pa je mnenja, naj iztir-
jevanje davkov tudi še dalje vrši dav-
karija sama. Kar se tiče občinskega taj-
nika, je važno zlasti to, kdo ga bo na-
stavljal: ali ga bo nastavljal občinski od-
bor ali pa bo imenovan od zgoraj, ka-
kor tudi drugi občinski uslužbenci. Da
morejo občine vršiti nalogo, ki jim pri-
pada kot prvim in najvažnejšim občest-
vim tvorbam, jim je potrebna samo-
uprava. V čim večji meri jim bo novi
zakon zajamčil samoupravo, tem bolj
bodo sposobne, da izvršujejo svoje na-
loge v socialnem, gospodarskem in
kulturnem oziru.

Vsi hočejo imeti

zato smo znova natisnili

koledar Sl. gospodarja.

Kdor ga hoče imeti, naj pošlje naro-
čilo čimprej, v pismu pa naj priloži
znamk za 11 Din, ga bo kar dobil po
pošti. Lahko vas naroči tudi več sku-
paj. Zastopniki, ki so ga svoj čas dobi-
la, ga zopet lahko naročijo, ako ga po-
trebujejo. Dobijo ga za isto ceno kako-
zadnjič. Zbirka teh koledarjev bo naj-
boljša kmetijsko-strokovna knjižnica.

Naročila sprejema Tiskarna sv. Ciri-
la v Mariboru.

IZ RAZNIH DRŽAV

Nemška vlada generala Schleicherja
je odstopila, ker ni dobila od predsed-
nika Hindenburga pooblastila za raz-
pust državnega zbora. Koj po ostavki je
prejel od Hindenburga bivši državni
kancelar von Papen naročilo, da pro-
uči položaj, če je mogoča v Nemčiji re-
šitev vladne krize na parlamentarni
podlagi.

Odstop francoske vlade. Pri glaso-
vanju o petodstotnem povišanju nepo-

srednih davkov je ostala Boncourjeva
vlada, ki je postavila vprašanje zaup-
nice, v manjšini in je odstopila dne 28.
januarja. Dne 29. januarja dopoldne je
dobil dosednji delovni minister Dala-
dier naročilo, da sestavi novo vlado.

Volitve na Irskem. Predsednik De
Valera je razpustil prejšnji irski parla-
ment in razpisal volitve, ki so se vršile
pretekli teden. Tudi po sedanjih volit-
vah je gospodar položaja republikan-
ska večina z De Valero na čelu. Dose-
daj so krotili Angleži po popolni samo-
stojnosti hrepeneče Irce z zaščitno ca-
rino; po volitvah bodo skušali irski re-
publikanci priboriti Ircem neodvisnost
od Anglije.

Razpust grškega parlamenta. Komaj
je prevzel na Grškem novo vlado stari
Venizelos, že je izposloval pri predsed-
niku republike Zaimisu razpust zbor-
nice in bi naj bile zopet nove volitve 5.
marca t. l. Opozicija je seve proti raz-
pustu in naglašala nezakonitost pred-
sednikovega koraka, ker se Venizeloso-
va vlada niti predstavila ni zbornici z
deklaracijo.

**Važne zakonske spremembe v Zdru-
ženih ameriških državah.** Ameriški se-
nat je sprejel z dvetretjinsko večino
predlog, po katerem bo novoizvoljeni

predsednik prevzel dolžnosti že 1. jan., namesto 4. marca naslednjega leta. Rooseveltov naslednik bo nastopil kot predsednik že 1. januarja 1936. — Nadalje je sprejel zakonodajni odbor zakonsko dovoljenje za izdelovanje 4% nega piva in 3.05% alkohola vsebujočih vin.

Nova iznajdba ruskih sovjetov. Nova iznajdba sovjetov je »registracija«. Policija bo začela izdajati izkaznice, na katerih bo zabeležen potek življenja osebe, ki bo prejela izkaznico. Kdor bo na izkaznici neugodno razredovan, bode

moral zapustiti mesto, kjer primanjuje stanovanj. Z registracijo se hočejo sovjeti znebiti v prvi vrsti pripadnikov in potomcev bivših plemenitašev, duhovskega stanu in manjših carističnih uradnikov, katerih je še dosti ostalo v Rusiji, a so sedanjim boljševiškim vladarjem na poti. Po izgonu iz mest bo naselila oblast izgnance po Sibiriji, kjer bodo opravljali suženjska dela. Najnovejša sovjetska registracija bode tisoč in tisočkrat hujša ter krutejša, nego so bili pod carjem izgoni politično neljubih oseb v Sibirijo.

munizem, ki se od Moskve vali po svetu kakor strahovita nevihta, katere vse podira ter dviga glavo, da napade vero. Na drugi strani vidimo katoliško Cerkev, zaščitnico vere, graditeljico družabnega reda, ki ujedinjuje človeško družbo v složno moč: sv. Oče, njegovi kardinali, njegovi škofje, njegovi duhovniki in njegovi laiki tvorijo eno telo in eno dušo, dušo Cerkve. Ta ideal je združil preko tri milijone ženske mladine iz 18 narodov, ki so pripravljene za vsako žrtev v vrstah Mednarodne zveze katoliških žena.

V službi gobavcev. Ta strašna bolezen še vedno razsaja po svetu, zlasti na vzhodu. Tudi Kitajska ima veliko gobavcev. Za nje je na otoku Sheklung zgrajena posebna bolnišnica, v kateri nočejo delovati svetni bolničarji in bolničarke, ker se bojijo okuženja, marveč katoliški redovniki in redovnice. V tem zavodu je pravzaprav prostora samo za 60 bolnikov, dejansko pa jih je tam 600 gobavcev. Iz tega se vidi, kakšne težave so v tem zavodu in kakšna je požrtvovalnost katoliških misijonarjev in misijonark, da premagajo vse te težave. Tudi denarno stanje tega zavoda je neugodno. Kitajska vlada daje vsako leto 3500 dolarjev podpore, potrebno pa je vsako leto še 7000 dolarjev za vzdrževanje zavoda. To svoto pa morajo vsako leto kriti misijonarji sami, ker bi drugače morali zavod zapreti in gobave siromake vreči na cesto. To je zopet dokaz, kako potrebno je podpirati katoliške misijone.

==

PO SVETU KATOLIŠKEM

Lurd in zdravniki. V Lurdu je, kakor je znano, poseben zdravniški urad, ki se peča s preiskavo bolnikov, ki pridejo v Lurd, odnosno z ugotovitvijo ozdravljenja pri tistih, ki tamkaj dobijo ozdravljenje. V lanskem letu je ta zdravniški urad obiskovalo, v njem delovalo ali za njega delovalo 864 zdravnikov iz raznih delov sveta, leta 1931 pa 789 zdravnikov. Nekaj teh zdravnikov stalno deluje v tem uradu, drugi pa začasno, nekateri mu sporočajo svoja mnenja pismenim putem. Med zdravniki, ki delujejo v tem uradu ali pa za urad, so nekateri možje svetovnega slovesa. Sloveči specialisti in profesorji medicine na vseučiliščih, katerim se predložijo nekateri bolezenski slučaji, v katerih je nastopilo ozdravljenje, kaj radi dajo ali pošljejo svoje strokovno mnenje o takih slučajih. Zdravniški urad v Lurdu, ki mu načeljuje zdravnik dr. Vallet, je ugotovil v lanskem letu 160 ozdravljenj. Postopa pa ta urad z največjo natančnostjo. So slučaji, katere celo nekatoliški zdravniki proglašajo za čudovite, naravno nerazložljive, lurski zdravniški urad pa čaka s svojo ugotovitvijo. Kakšna je previdnost in natančnost tega urada, se vidi iz tega, ker je od navedenih 160 ozdravljenj samo nekaj več kot 10 proglasil za nerazložljive s stališča naravnih zakonov in naravnih sil. Za 1. 1931 je urad ugotovil 7 ozdravljenj, ki so se zgodila hipoma, končnoveljavno in popolno. Za 1. 1933 ima urad v preiskavi 85 slučajev, od katerih je 33 iz prejšnjega leta, ostali pa so slučaji ozdravljenj, ki so bila uradu prijavljena tekom 1. 1932. Zdravniški urad se ne peča z manjšimi zadevami, marveč le samo s slučaji izredno velikih in dolgotrajajočih bolezni.

Teden proti preklinjanju. Med nekaterimi narodi se je hudo razpaslo preklinjanje, ki uporablja celo bogokletne besede. Ta slaba navada vlada med italijanskim narodom. Katoliško duhovništvo in krščanske organizacije se trudijo, da bi to napako, ki je postala narodna napaka, izkoreninile iz ljudstva. Zadnji čas se je v Turinu v Severni Italiji vršil »teden proti preklinjanju«. Po cerkvah so najboljši pridigarji, na izvincerkvenih zborovanjih pa najuglednejši katoliški laiki govorili proti tej grdi razvadi. Rotili so starejše, naj krotijo svojo jezo, ki jih navadno za-

peljuje v kletve. Kazali so na veliko odgovornost pred Bogom tistih, ki otroke s kletvami pohujšujejo ter jih tako zavajajo v isto pregreho. Tudi v naših krajih opazamo zadnja leta rastočo in razširjajočo se razvado, da naši ljudje, osobito mladi ljudje, mešajo v svoje besede grde, surove izraze, ki nikdar prej niso bili udomačeni med našim dobrim ljudstvom. So prinešeni iz juga. Tej grdi razvadi je treba napovedati boj. Preklinjanje, zlasti takšno, ki se poslužuje ostudnih, bogokletnih besed, ni samo greh pred Bogom, marveč tudi dokaz, da dotičnemu človeku manjka prava srčna kultura (izobrazba).

Žene proti boljševikom. Mladinski odsek Mednarodne zveze katoliških žena je nedavno imel svojo glavno skupščino. Na tem zborovanju je imela predsednica gospa Bridges govor, poln navdušenja in vneme. Rekla je med drugim: »Danes sta na svetu dve veliki sili, druga proti drugi: ena samo ruši, druga gradi. Razdiralna sila je ko-

NOVICE

Smrt uglednega in znanega frančiškana. V mariborskem frančiškanskem samostanu je umrl na pljučnici znani in priljubljeni pater Klarus Rottmann. Pokojni je rodom Mariborčan ter rojen v župniji Matere Milosti dne 16. avgusta 1861. Po končanih študijah v rojstnem mestu in na Tirolskem je prejel mašniško posvečenje leta 1886 in je prevzel kaplansko mesto v mariborski frančiškanski župniji leta 1889. Iz Maribora je prišel leta 1902 za gvardijana v Nazarje, kjer je ostal tri leta in nato se je vrnil nazaj v Maribor, kjer se je posvetil dušnemu pastirstvu. Znan ter obče priljubljen je bil kot spovednik. Blagemu ter delavnemu duhovniku bodo ohranili vsi, ki so ga poznali, trajen in hvaležen spomin. V soboto dne 28. januarja se je vršil pogreb blagopokojnega p. Klarusa izpred frančiškanske cerkve na Pobrežje. Sprevod je vodil ter govoril dvakrat ganljive poslovilne besede škof dr. Ivan Tomažič.

VELIKA SLIKA DR. KREKA

za Din 50.— se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Naročajo jo naj razna društva, pisarne, župni, šolski in občinski uradi, pa tudi privatniki. Tiskarna sv. Cirila oskrbi tudi okvir.

Poleg številne duhovščine ter raznih organizacij je spremljalo priljubljene duhovnika na zadnji poti mnogo Mariborčanov iz vseh slojev.

Za knezoškofjskega duhovnega svetovalca je bil imenovan g. Vaclav Čeh, župnik na Frankolovem.

Z udušenjem dveh požarov so imeli dne 26. januarja opravka mariborski gasilci. Preprečili so razmah požarne nesreče v tkalnici Doctor in drug pri koroškem kolodvoru in v baraki pri izolirnici bolnice.

81 tisočakov so zaplenili na marib. glavnem kolodvoru neki Zagrebčanki, ko je nameravala s to nedovoljeno denarno svoto v Avstrijo.

Novi župani v mariborskem okraju. V Cirknici pri Št. Ilju je bil razrešen županske službe Ignacij Simonič. Na njegovo mesto je imenovan veleposestnik Ivan Može. — V Jarenini je na mesto Franca Sparla postal župan Crnko I. — V Voseku pri Sv. Marjeti pa na mesto več kot 30letnega župana F. Čep, poštar in vpokojeni orožnik Anton Šuman. — V Selnici ob Dravi je prevzel župansko čast namesto Martina Hernah I. Verdonik.

Nova cestna dela v mariborskem okraju. S pomočjo fonda za podporo brezposelnih bodo kmalu začeli graditi novo cestno zvezo Sv. Jakob v Slov. goricah preko Poliške vasi v Št. Ilj; nadalje bodo preložili hud cestni ovinek pred vhodom v vas Fram. Prerezali bodo dvorišče, sadonosnik in njivo posestnika Petka. Nadalje bodo začeli s tla-

kovanjem ceste od Pesnice v Dobrenje. Na Humu pri Sv. Petru so odprli velik kamenolom za tlakovanje ceste Sv. Peter—Ložane.

Dosmrtno ječo so mu spremenili v — 20letno. Jožef Krištofič iz Stojncev pod Ptujem je bil obsojen v Mariboru radi uboja Štefana Krajncja iz Stojncev, katerega je zagrešil dne 18. aprila 1932, na dosmrtno ječo. Krištofič je bil namreč že 18krat predkaznovan. Radi pritožbe Krištofičevega zagovornika je o milil stol sedmorice v Zagrebu dosmrtno ječo v 20letno.

Ker je zaklal »prijatelja« — 6 let robije. Dne 25. januarja so obravnavali sodniki mariborskega okrožnega sodišča ta-le krvavi slučaj: Dne 15. nov. minulega leta je zabodel posestnikov sin Ivan Pintarič iz Brezovca pri Sv. Martinu ob Muri pred domačo hišo sosedo Ivana Samoleca štirikrat z nožem v prsa. Samolec, s katerim sta si bila dobra prijatelja, je vsled zabodljajev umrl drugi dan. Pintarič se je izgovarjal s silobranom. Na smrt zabodeni je baje prišel na večer pod okno Pintaričevega doma, da bi se uveril, ali je v hiši sosed Klajderič, ki mu je nekaj dolgoval. 30letni Ivan Pintarič je skušal Samoleca pregnati in ob tej priliki je došlo do prepira in uboja. Pintarič je bil obsojen na 6 let robije.

Pogorelec na zimo. Na nepojasnen način je upepelil požar gospodarsko poslopje posestniku Blažu Močniku pri Sv. Antonu v Slov. goricah. S poslopjem vred je bilo uničeno zrnje, živinska krma in razno orodje. Rešili so le živino. Požarna nesreča je tem občutnejša, ker je zadela siromaka v najostrejši zimi in Močnik niti zavarovan ni.

Škedenj je nenadoma pogorel 27. januarja posestniku Bunderlu v Veržetu. Gasilci so vršili svojo dolžnost, a je zmanjkalo vode. Vse kaže, da gre za požig.

Kar celo svinjo so si privoščili. V noči od 22. na 23. januarja so obiskali vlomilci shrambo posestnika Andreja Javornika v Jurovcih pri Ptuju. Odnegli so meso poprejšnji dan zaklane velike svinje in se mastili z njim tri dni. Zandarji so zaprli šest potepuhov, ki so osumljeni nedovoljene pojedine. Javornik je oškodovan za 1400 Din.

Z motiko. Na sedmini Marije Lubej v Siterju pri Narapljah v bližini Majšperga je obdelal Jurij Žerak z motiko Lovrenca Srdinška tako hudo, da so morali poslati po zdravnika.

Če konj zdivja. Posestnik in krčmar Franc Damše iz Rečice pri Poljčanah se je vrnil na saneh s svojo ženo domov iz Šmarja pri Jelšah. Ko je žena izstopila, se je nenadoma na domačem pragu splašil konj in zdivjal s sanmi in gospodarjem navzdol po cesti. Vsled odpoveda zavore so se sani prevrnile in Damše je obležal s polomljenimi rebri in težkimi notrajnimi poškodbami.

Radi vnetja saj 30.000 Din škode. — Dne 24. januarja je nastal radi vnetja saj požar na podstrešju gostilne Kreuh v Gubčevi ulici v Celju. Ogenj je uničil del strehe in napravil za 30.000 D škodo. Gasilec gre zahvala, da se ogenj ni razmahnil.

Zdivjana telica je vrgla 23letnega mesarskega pomočnika Jerneja Pliber-

ška iz Štor pri Celju v obcestni jarek, padla sama nanj in še teptala po revežu. Težko poškodovanega so spravili v celjsko bolnico.

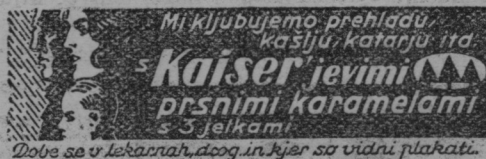
Nesreča rudarja. Dne 24. januarja popoldne je pritisnilo zaposlenega rudarja Simona Šprogarja v jami Terezija v Trbovljah tako nesrečno, da mu je zlomilo desno nogo in je bil še precej poškodovan na glavi in na prsih.

61 let delal v smodnišnici. V Vrhpolju pri Kamniku je umrl v starosti 85 let Janez Letnar, ki je bil zaposlen 61 let v kamniški državni smodnišnici.

Tovarna barv v plamenih. Dne 24. januarja zvečer je izbruhnil podtaknjen ogenj v tovarni za barve pri Domžalah. Plameni so objeli z vso naglico lesene stene in vso notrajnost tovarne. Pogorelo je glavno, deloma betonsko in leseno poslopje, zaloge kemikalij, že zgotovljeno blago, surovine in uničeni so tudi vsi stroji. Škoda je kljub zavarovalnini ogromna. Dobro uspevajoča tovarna je obratovala komaj dve in pol leta.

Zmrznil. Na potu iz zidanice proti domu je vsled zgrešene poti zmrznil v visokem snegu 45letni posestnik Franc Primc iz Koroške vasi v novomeškem okraju. Drugo jutro so ga našli mrtvega komaj dobre četrt ure proč od svojega doma.

Utonila pri pranju. Dne 25. januarja je prala Marija Sajovic iz Javornika na Kranjskem ob »rakah« na Savi. Na zledenelih tleh jej je spodrsnilo, padla je v Savo, iz katere so jo potegnili mrtvo.

Smrtna nesreča. V tovarni na Javorniku na Kranjskem je stisnil smrtno nočni žerjav prsni koš delavcu monterju Ignaciju Smonkarju. Nesreča se je zgodila dne 27. januarja. Smrtna žrtev je bil doma iz Slovenskih goric.

Plašljiv konj se ubil. Poslovodja g. Franca Juvana je peljal mlinarja in trgovca iz Gamelj v Ljubljano. Plašljivega konja je zadela navzdol pod noge vaga, česar se je žival splašila, da je zdivjala po klancu in zadela s sanmi v vogel Murenčovega poda. Vsled sunka se je konj prekobilnil in obležal na mestu mrtev, voznik je ostal nepoškodovan.

Za las ušli smrti. Na Rakeku — ob kranjsko-italijanski meji — se je primerila nesreča, iz katere so si za las rešile življenje tri osebe. Ivan Žumer mlajši iz Rakeka se je peljal z avtom k večernemu vlaku na postajo. S seboj je povabil tudi sodnika g. Probinarja, doma iz Ljubljane. Čim je avto došel do meščanske šole, je voznik uzrl voz, ki mu je prihajal nasproti. Avto je vozil pravilno na levi strani. Na neumljiv način pa sta konja z vozom zavozila v drveči avto. Nudil se je strašen pogled. Voznico Josipino Ravšljevo je sunek vrgel z voza v jarek. Konja sta skočila na hladilnik. Zaradi silnega udarca je en konj oslepel. Sodnik Probinar in Žumer, ki sta sedela v prednjem delu avta, sta odnesla zdrave ude, iz-

vzemši male praske zaradi ubite šipe. Žumer pa trpi na poškodbah avtomobila okoli 2000 Din škode.

300letnica obstoja bo slavila prihodnje leto gimnazija v Varaždinu.

Če se spoprimejo komunisti in policija. V nemškem mestu Dresden je došlo dne 26. januarja v noči do spopada med komunisti in policijo. Zaključek spopada je bilo 9 mrtvih in 12 težko ranjenih.

Inventurna prodaja »Peko« čevljev. Oglejte si naše izložbe ter kupujte prvovrstne čevlje domače znamke »Peko«, Maribor, Slovenska ulica 12. Cene nizke, kakor še nikdar in nikjer. 119

Zakaj uporabljajo stare avtomobile?

V severnoameriški prestolici v Washingtonu so izdali statistiko, ki nam pove, zakaj se da uporabiti star, razklopotan avto, ki je bil že odložen na avtomobilsko pokopališče, katerih je videti vse polno ob straneh ameriških cest.

Ne samo stare obleke, ki prihajajo iz Evrope in Amerike, naletijo v drugem svetu na hvaležne odjemalce, tudi po starih avtomobilih segajo. Najbolj iskani in rabljivi so še stari gumijasti obroči, katere povsod uporabljajo kot plavalne pasove.

Kmetje v Romuniji in Turčiji so odkrili v teh starih obročih izbornen material za izdelavo čevljev. Štedljivi in pametni Francozi izdelujejo iz starega avtomobilskega in že zavrženega gumijskega naramnice in podveze.

Največjo veljavo imajo stari gumijevi obroči na Portugalskem, kjer jih v velikih množinah prodajajo na sejmih. Kupujejo to blago pastirji, da si zavarujejo z njim noge.

Na Angleškem znajo napraviti gospodinje iz starih obročev brisalnice za čevlje, katere polagajo pred vrata.

Stari avtomobilski motorji so zelo iskani na Kitajskem, kjer jih uporabljajo kot gonilno silo za čolne.

V Kanadi montirajo stare avtomobilske motorje kot pogon na žagah.

Na Francoskem spi marsikateri delavec na žimnici, koje vsebina je blaznila nekoč sedež najbolj luksuznega avtomobila.

Znano je tudi, da preurejujejo zavržene velike avtomobile v zasilna stanovanja. Majhne avtomobilčke je po pogrebu videti na morskih obalah, kjer se senčijo pod njimi kopalci.

Zelo uporabljive so avtomobilske posode za bencin in olje. V teh po zavrženju siromaki kuhajo, pečejo, kurijo, prenašajo v njih moko itd.

Treba pomniti, da se ni zmenil v onih dobrih časih pred izbruhom krize nikdo za avtomobilsko pokopališča, ki so prišla do veljave šele sedaj, ko krilatita po celem svetu gorje ter vsestransko pomanjkanje.

Ne samo kakor 1000 in ena noč, pač pa kakor 1000 in 1000, tako zanimiv je roman »Satan in Iskarijot«. Zahtevaj ponudbo pri Cirilovi tiskarni v Mariboru.

DRUŠTVENE VESTI

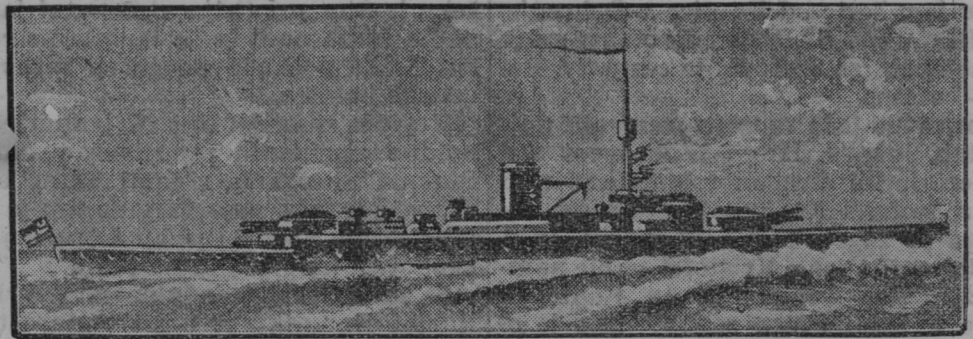
Poživimo naše delo!

Franjo Tanjšek, št. Andraž pri Velenju.

Če motrimo delovanje naših prosvetnih društev in drugih organizacij, vidimo poleg pravih živahno delujočih tudi dokaj tistih, ki ne razvijajo nobenega delovanja, v kojih je prenehalo vsako življenje ter obstoje samo še na papirju. Je to žalostno dejstvo, ki ga je treba na vsak način odpraviti. Treba je poiskati vzroke, koji so krivi, da se tako društvo ne more razviti do uspešnega delovanja.

Premnogokrat leži krivda na voditeljih samih, ki ne znajo na leto napraviti drugega, kakor par iger, gledalce samo dolgočasijo, namesto da bi jim nudili kaj takega, od česar bi imeli resničen užitek. Dostikrat je temu krivo tudi to, da se nekateri člani odbora čutijo zvišene nad navadnimi člani. Kaj rado se namreč zgodi, da če je kdo izvoljen v odbor, se že prišteva med več vredne od ostalih ter je z drugimi člani včasih neprijazen. Zato ni čudno, če člani, namesto da bi se ga še bolj oklenili, izgubijo vsako zanimanje za društvo. Če hočemo, da bodo člani res z veseljem se oklenili društva ter radi prihajali na društvene sestanke, moramo biti z njimi prijazni ter privoščiti vsakemu prijazno besedo.

Drugič je pa temu vzrok tudi na strani članstva. Naj si odbor še tako prizadeva vzbuditi pri njih zanimanje za društveno delo, je čestokrat ves njegov napor zaman. Za vsako delo bo žel namesto priznanja le omalovaževanje

Prva vožnja najnovejše nemške oklepne ladje »Deutschland«.

in prezir. Da tak odbor potem izgubi vse veselje do dela, je samo ob sebi umevno. In končni uspeh tega je, da društveno življenje propada in hira, dokler popolnoma ne zamre.

Da bo društveno delo res uspevalo, morajo člani podpirati odbornike pri njihovem stremjenju. Če se pa kedaj pojavi kakšen nesporazum, vstran ž njim. Za prepire med seboj so časi danes prerresni; danes je treba delati, delati vzajemno, če hočemo, da bomo končno dospeli do cilja.

Kjer ljudje nimajo zanimanja za društvo, tam ga je treba vzbuditi; če ne gre drugače, pa z osebno agitacijo. Morda bo šlo spočetka slabo; ko bodo pa videli naše uspehe, bodo dobili veselje ter bodo radi prihajali k sestankom in drugim prireditvam.

Sploh pa je za vsak napredek treba krepke volje; kajti volja je tista moč, s katero dosežemo vse in le če homo s krepko voljo prijel za delo, homo dospeli do končne zmage.

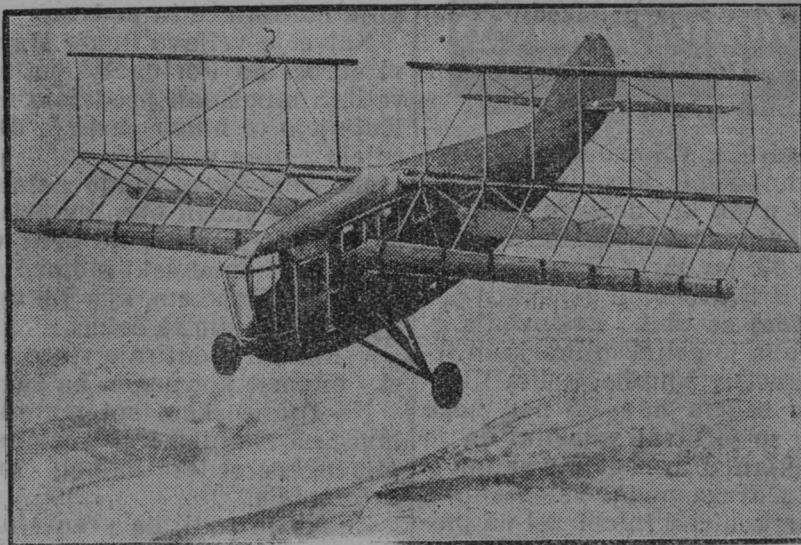
Zato pa krepko naprej! Ne ustrašimo se tistih, ki nam nasprotujejo, ki nam pri vsakem koraku mečejo polena pod noge, temveč kljub

vsem oviram krepko in složno naprej po začrtani poti do zmage, do cilja!

Prosvetna knjižica. Prosvetna zveza v Mariboru izdaja malo prosvetno knjižico. Njen namen je, da na poljuden način obravnava vsa sodobna vprašanja in nudi našim katoliškim prosvetnim društvom in prosvetnim delavcem na vseh poljih pravilno načelno usmeritev in temeljit pouk. Doslej je izšla že prva serija, t. j. 12 knjižic. Pošiljali smo knjižico za malenkostno ceno, izvod po Din 1.— in poština, tako da je stalo 12 knjižic le Din 18.— Vsega skupaj smo v dveh letih razposlali 25.000 knjižic. V zadnjih dneh smo razposlali našim naročnikom in društvom novi zvezek prosvetne knjižice: »Cerkev mati narodov.« Napisal je ta zvezek predsednik Prosvetne zveze prof. dr. Josip Hohnjec. Pisatelj nam v tej knjižici izčrpno in poljudno opisuje in prikazuje veliko delo katoliške Cerkve za blaginjo vseh narodov. Vabimo naše prosvetne delavce in naša društva, da se naročijo na Prosvetno knjižico in tako podpirajo veliko delo za krščansko izomiko med Slovenci. — Prosvetna zveza v Mariboru.

Kamnica. Tukajšnje prosvetno društvo je vprizorilo v nedeljo dne 22. januarja v novo poslikani dvorani Gogoljevo komedijo v treh dejanjih »Ženitev«. Igra je občinstvu nad vse ugajala, ker igralci so podali svoje vloge prav z doživetjem. Da še pridejo vsi ostali na svoj račun, kateri so bili zadnjič zadržani, se igra na splošno željo ponovi na praznik, to je na Svečnico dne 2. februarja v društveni dvorani. Vstopnina običajna.

Hoče. V nedeljo se je v Prosvetni dvorani vršil redni občni zbor Prosvetnega društva. Kako veliko zanimanje in zaupanje naše društvo uživa med ljudmi, je pokazala udeležba na tem občnem zboru. Lani se je udeležilo občnega zbora 18 članov, letos pa 83. Vidi se, da je pri zaprekah in težavah, ki jih je moralo društvo premestiti, rasla samozavest in ponos članov. To društvo je res naše. Iz našega ljudstva za naše ljudi. Zato bi pa tudi mi u-

V Berlinu so izdelali letalo, s katerim se je mogoče dvigniti navpično v zrak in istotak je mogoč tudi pristanek.

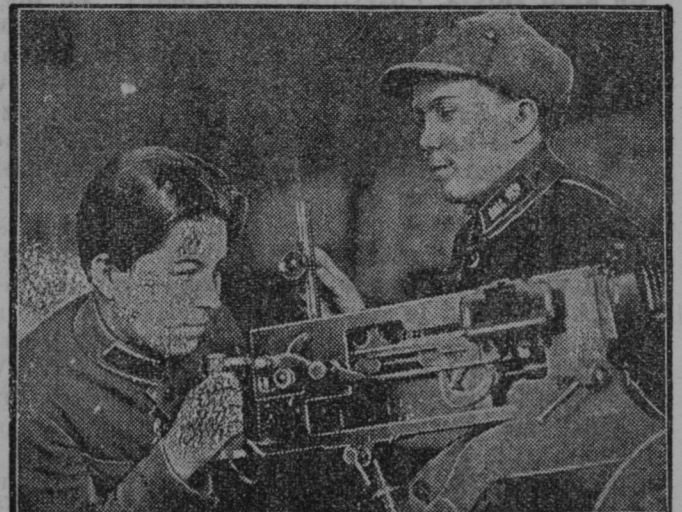

Levo:

Dvojčka brata Piccard. Levo je znani stratosferni letalec Avguštin, desno njegov v Ameriki živeči brat Jean, ki je tudi vseučilišni profesor.

Desno:

Rusko mladino poučujejo v rabi orožja.

pravičeno pričakovali kake podpore, ker res nekaj nudimo ljudem. Recimo: občinski možje bi se pri seji tudi nas naj spomnili. Nena-povedana igra »Pri kapelici« se je malo za-kasnila. Bo pa potem lepše izpadla. — Kdor želi brati lepe knjige, naj se priglasí in vpiše pri Prosvetnem društvu. Letos smo naročili veliko lepih knjig.

Slivnica pri Mariboru — Podova. Slivniški študentje so nas za Božič presenetili. Pripravi-li so Gogoljevo komedijo »Ženitev« in jo po-dali na Stefanovo v slivniškem Prosvetnem domu, na Novo leto pa v Podovi na šolskem odru prav izvrstno. Povsod so ljudje pokazali globoko simpatijo do njih s tem, da so napol-nili dvorano do zadnjega kotička. Igralci so se pa tudi zavedli svoje naloge in nudili so jim pravega odrskega užitka. Pokazali so tako spretnost in izvežbanost, da bi bilo drugim igralcem pri njih se učiti igranja.

Sv. Marjeta na Dravskem polju. Na Sveč-nico dne 2. februarja vprizorijo slivniški stu-dentje prekrasno tridejansko komedijo »Ženi-tev« in sicer v dvorani pri g. Finžgarju. Pri-jatelji zabave in smeha, pridite, ker Vam ne bo žal!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Katoliško izob-raževalno društvo pri Sv. Trojici v Slov. gor. ponovi na občno željo gledališko predstavo: »Vladimir Viligradski« v 5 dejanjih v samo-stanski dvorani na Svečnico dne 2. februarja, popoldne po večernicah ob treh. Vljudno vabi odbor.

Sv. Anton v Slov. goricah. Prireditev društva starih vojakov in invalidov pri Sv. Antonu v Slov. goricah v nedeljo dne 22. januarja je sijajno uspela. Predstavljal se je z Društve-nem domu žaloigra: »Za hrepenjem po mate-ri.« Povedla nas je predstava v svetovno voj-no, kjer so nam naši igralci, katerim gre vsa čast in ki so dovršeno igrali svoje vloge, predstavili vojaka, ki se vsled svoje mladolet-nosti in hrepenenja po domu in svoji materi nikakor ni zamogel privaditi grozotam vojne. Prav imenitno je igral svojo vlogo tudi vojaški duhovnik, ki je spremljal nedolžnega vo-jaka na morišče. In koliko muke in težav je pretrpela uboga mati doma. Vsa zahvala pa gre tudi udeležencem predstave, domačinom, sosednjim faranom, sploh vsem gostom iz raz-ličnih krajev, celo iz Gornje Radgone, kateri

so do zadnjega kotička napolnili Društveni dom. Sliši se, da namerava društvo v kratkem času igro ponoviti, in na to se že sedaj opo-zarjate tokrat izostali, da si to predstavo si-gurno ogledate.

Sv. Anton v Slov. goricah. Žaloigra »Za hre-penjem po materi« ponovi Društvo starih vojakov v nedeljo dne 5. februarja.

Sv. Tomaž pri Ormožu. V nedeljo dne 5. fe-bruarja, popoldne po večericih, vprizori cerk-veni pevski zbor veseloigro »Rodoljub iz Ame-rike«, spevoigro »Srce in denar« ter kuplet »Časnikarja«. V slučaju skrajno slabega vre-mena se prireditev preloži na nedeljo dne 12. februarja. Prijatelji petja in poštene zabave od daleč in blizu prav iskreno vabljeni!

pristopilo še dokaj novih. Iz poročil društve-nih odbornikov je razvidno, da je društvo v preteklem letu navzlic sedanjim težkim časom prav živahno delovalo. Imelo je osem priredi-tev, ki so imele vse prav dober gmožen in mo-ralen uspeh. Nadalje so se prostori društvene knjižnice temeljito preuredili in popravili. Zlasti pa je odbor skrbel, da se je knjižnica iz-popolnila ter je nabavil 21 knjig najnovejših in priporočljivih izdaj. Člani so knjižnico prav pridno obiskovali in se je lansko leto preči-talo 720 knjig. Na občnem zboru se je ponovno izvolil naslednji odbor: predsednik Fr. Tanj-šek, podpredsednik Anton Praprotnik, tajnik Fran Verdev, blagajnik Avgust Zajc, knjižni-čarja Ivan Podpečan ter Ivan Čremožnik, za-

Zadnja pot bivšega predsednika Združenih držav Sev. Amerike Coolidgeja.

Št. Andraž pri Velenju. Da kljub vsem gos-podarskim neprilikam še vedno narašča zani-manje za društveno delo, je znova pokazal ob-čni zbor Katoliškega prosvetnega društva, ki se je vršil v nedeljo dne 22. januarja, ob obilni udeležbi članov in drugih naših prijateljev. Znova se je pokazalo, da se naša mladina še vedno trdno oklepa svoje organizacije, saj je poleg lanskih članov, ki so ostali vsi zvesti,

pisnikarja Andrej Vašl ter Ferdo Majhenič. Nanovo sestavljen odbor nam jamči, da živah-no pričeto delo v društvu ne bo prenehalo. Kakor v preteklem letu, tako bo tudi letos od-bor skrbel predvsem za nabavo novih knjig; zato vabi člane, da še marljiveje obiskujejo knjižnico kot v lanskem letu.

★

Pametna misel.

Pavliha se je bil po-staral in premišljevali je začel, kam bi na — stare dni. Staršev ni več imel, ne drugih so-rodnikov, h katerim bi jo mogel kreniti. Zato je pač moral kje neko-ga poiskati, ki bi ga vzel pod streho. Izmi-sli si je imeniten na-črt. Lepega dne se je prikazal v svojem roj-snem kraju. Najprej je stopil na županstvo ter je vprašal za g. žu-pana. Ko so mu dovo-lili, stopiti v njegov u-rad, je prosil župana, če bi mogel hraniti na občini težek zaboj, ki ga je bil pustil na stop-nicah v varstvu občin-skega sluga.

»Kaj pa je v zabo-ju?«

Pavel Keller:

„Skrivnostni studenec“

Roman.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

»Vse to pa zaradi take deklinje, kakršna je bila Katrica,« je zavpil fant, »in radi tega vraga, radi Medvena!«

»Karel, o mrtvih ne smemo govoriti nič sla-bega, Katričina mati pa ima že itak težko živ-ljenje, revica je, oba otroka je izgubila. Katrica mrtva, sin na tujem.«

»Ali se nič ne vé zanj?« je vprašala Col-narica.

»V Braziliji je, skriva se v pragozdu. Nihče bi ga ne našel, kajti nadel si je drugo ime. In kje naj takale uboga žena tudi išče sredstev, da bi poiskala siná? Pred tremi dnevi je prejela pismo iz Rio de Janeiro. Bilo pa je takoj zapi-sano v njem, naj ga ne iščejo v Rio; pismo da je le ob priložnosti poslal tja. V pismu je bilo

4. nadaljevanje.

nekaj denarja, pisal pa ni drugega nič, kakor da še ni mogel več prihraniti, da misli na mater z ljubeznijo, na Katrico pa z gnusom.«

»Ta je vedel, kaj je čast, ta ni prenesel sra-mote«, je zašepetal Karel. »Jaz bi tudi rad od tu; jaz bi se tudi rad skril v pragozdu.«

»Karel,« ga je zavrnila mati, »naju ne teži nobena sramota. Mene nihče drugi ne spravi s tega grunta kakor smrt.«

V ušesu starega učitelja se je nenadoma oglasilo kakor šepetanje nevidnega duha: »Ali pa te preženo od tukaj težki časi.«

Učitelj se je napotil domov. Šel je počasi, korakal je zelo zamišljen po cesti. Nenadoma pa se je zdrznil; za svojim hrbtom je čul korak.

»O, gospod učitelj! Bili ste pri Colnarjevih; videl sem vas iti v hišo.«

»Vi — Medven? Greste pač v gostilno?«

»K »Upanju« v Spodnjo vas. No, če dela člo-vek ves dan, mu zvečer diši kozarec piva. To si je že zaslužil.«

„Patroni“

Ako slišimo ime »patron«, ki pomenja zaščitnika, mislimo na kakega svetnika ali mogočnejšo pokroviteljsko osebnost. V ameriških Združenih državah poznajo patrone, ki so vse nekaj drugega, le sveti in zaščitniki ne!

Da bomo spregledali, kedo in kaj so ameriški patroni, navajamo vzglede:

Trgovci z ribami.

Ameriški trgovci z ribami so prodajali svoje blago na trgih in so shranili sami v svoje žepe izkupiček. Lepega dne se je javil ribjemu trgovcu mož, ki mu je izjavil, da bo njegovo trgovino patroniziral. Nagovorjeni je bil ves presenečen in je odločno izjavil, da ne rabi nobenega patrona, ker njegova trgovina redi njega in družino. »Da, da«, je odgovoril odposlanec, »tako je bilo dosedaj. Ako pa ne prevzamete našega patronata, bo vaša trgovina uničena!« Trgovec se ne verjel v nevarnost in je odklonil patrona.

Drugo jutro za tem je bila njegova trgovina pomazana s smolo, ribe v sodih pa zastrupljene. Prizadeti je obupan, a naroči sveže blago. Po sprejetju svežih rib udrejo v njegov lokal neznanči, ki prevrnejo vse posode z ribami in ubijejo ribe. Na ta način mu ovirajo vsako trgovanje. Mož se pusti v obupnem stanju patronizirati. Ko je prevzel patrona, prenehajo napadi. Tolovajski patroni ga ščitijo, od čistega dobička mora plačevati za zaščito 50%.

Kmalu so razširili patroni svoj »za-

ščitni« delokrog na celotni ribji trg v Ameriki. Za trgovci z ribami so prišli na vrsto drugi in danes je nemogoča v Združenih državah vsaka obrt, ki bi bila brez patronata. Natakariji, snažilci oken, prodajalci sadja, nastavljenici po hotelih, vsi ti so pod nadzorstvom dobro organiziranih patronov in se vsak podvrže prostovoljno plačevanju zaščitnega davka. Kdor bi se pa drznil zoperstaviti patronom, je uničen tekom par ur, največ pa v par mesecih.

Ameriški patroni iztisnejo v 1 letu iz zaščitnih podjetij in oseb do 12 milijard dolarjev.

V zadnjih letih so si zasigurali patroni še en vir dohodkov. Odvajajo bogate osebe ali deco in tirjajo odkupnino v deset tisoče dolarjev. Pred vsem so se lotili bogatejših advokatov, kjer jim obrt ugrabljenja posebno uspeva.

Ali ni odpomoči napram patronom?

Vsak Evropejec se čudi in ne more razumeti teh neznosnih ameriških varnostnih razmer. Treba pa pomisliti, da ima vsaka država ameriške unije svojo lastno zakonodajo. Zaprejo takoj po zločinu le morilca, ne pa tatu ali kakega goljufa. Ako je zasledovan radi tatvine ali poneverbe v eni državi, pobegne v drugo, kjer se ne zmenijo za njegove prejšnje grehe.

Sodnike in državne pravdnike voli prebivalstvo. Na te volitve imajo največji vpliv patroni in pretežna večina ameriškega sodstva je iz vrst ali vsaj pod odločnim vplivom raznih patronatskih band in organizacij.

nih slučajih. Rodilo se jih je 73, dečkov 45 in 29 deklic, za 20 manj kot leta 1931. Poročilo se jih je komaj ena dobra tretjina proti predlanskemu, namreč 7 parov proti 18. Kaj pa čemo? Življenje je čedalje težje; še eden sam se komaj pretolče iz dneva v noč, iz noči v dan, kaj šele dva, trije itd.! Mora že imeti veliko korajže v glavi, pa še več ljubezni v srcu, kdor se upa v teh časih podati v zakonski jarem. Umrlo jih je 63, moškega spola 35 in ženskega 28, za 27 več kakor predlanskim. Nihče ni bil varen pred belo ženo z ostro nabrušeno koso. Posebno so ji ugajali mali, pod dve leti stari otroci, katerih je pobrala 21. Pa tudi starih se ni ogibala. Njen najmlajši plen je bil star komaj 10 minut, najstarejši pa 89 let in 4 dni. Da bi bila bolj nemotena pri svojem krutem poslu, je podrla s svojo koso banovinskega g. zdravnika. Pravijo, kadar drevje listje in brstje poganja, takrat ljudje najbolj umirajo; pri nas se je lansko leto to prerokovanje nenavadno izpolnilo. Meseca aprila in maja smo imeli 24 smrtnih slučajev. Posebno glasen pridigar za pripravo na smrt je bil za nas sv. Florijan (4. maj); ta dan smo spremljali na pokopališče 67letnega zakonskega moža, 77letno vdovo, petletnega fanteka in dveletno deklico; kot nameček so še ravno ta dan iz najoddaljenejšega kota župnije, iz Podvelke odnesli 11mesečnega otroka na brezniško pokopališče. Torej 5 pogrebov na en dan v župniji z okroglo 3000 duš. Pa se je smrt tudi pošteno utrudila; dne 17. junija je odšla na več kot dvamesečne počitnice in se je prikazala šele 25. avgusta. Nekaj je še treba omeniti; kljub slabim časom so vsi naši rajni umrli naravne in krščanske smrti; nobeden ni odšel z vrvjo okrog vratu, s strupom v želodcu ali s kroglo v glavi na drugi svet, kakor to čedalje bolj delajo po mestih in industrijskih krajih.

— Drugače gre pri nas vse po starem, izvoženem tiru; kot napredek smemo imenovati novozgrajeno »skakalnico«, preko katere si bodo domači in tuji smučarji pretresali kosti in mozeg. Imamo tudi redno avtobusno zvezo k vlakom; vsak, ki ne hodi rad, lahko sedé dosepe s postaje v Sv. Lovrenc. Zaspal pa nam je vsled krize že davno ohlubljeni most čez Dravo ob železniški postaji. Upanja pa vendar ne smemo zgubiti, saj smo pred tremi leti slišali zagotovila, da bosta eden in isti dan blago-

St. Peter pri Mariboru. Bralcem »Slovenskega gospodarja« se naznanja, da je naš pridni dostavitelj našega lista in pisem, g. Budja L., praznoval desetletnico svoje službe pri Sv. Petru. Ker je naša občina gričkasta, je služba

tukaj jako težka in naporna, a naš natančni Lovro se je res potrudil, da so dobili vsi ljudje svojo pošto. Ljubimo ga vsi Šentpeterčani. Želimo mu vsi še mnogo let!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Pa se malo pomenujmo, kakor vsako leto, in pogledimo za 366 dni nazaj. Življenski »računski zaključek« za lansko leto se precej razlikuje od računskih zaključkov poprejšnjih let. Nazadovali smo pri rojstvih in porokah, napredovali pa pri smrt-

»Da, da«, je rekel učitelj. »Torej ste me videli, ko sem šel k Colnarjevem?«

»Če je človek v taki sosesčini, vidi marsikaj, marsikaj tudi, česar celo videti noče. Zadnji čas je bilo tukaj veliko videti.«

Učitelj ni odgovoril.

»Mnogokaj je bilo videti. Ta sodna obravnava je bila ogabna. Vsa vas je prišla v slabo ime. V vseh časopisih je bilo debelo in razprostrto natisnjeno. Tudi moje ime je bilo zapisano tam, kot priče. Prav malo mi je za to, če stoji moje ime v časopisih v takem slučaju. Če oznamim v krajevnem listu ali pa v »Poljedelskem obzorniku«, da imam na prodaj pitane bika, tedaj sem košat in ponosen, če vidim svoje ime zapisano pod ponudbo, toda za pričo pri razpravi o umoru — fuj grdoba!«

Učitelj zopet ni odgovoril ničesar. Kmet se je zasmejal.

»Za glavno pričo — haha! Kaj pa naj storim? Vzdigneš tri prste in potem — na dan z besedo! Ali pa sam prideš v ječo! Haha, ali naj prisežem po krivem? Prizanašam Colnarju, te-

mu požrešnežu, ki že dvajset let v sovraštvu živim z njim? Ali si upa reči kdo, da sem prisegel po krivem? He, ali si upa kdo?«

»Nihče ne trdi,« je zamrmral učitelj.

»Bi mu tudi odsvetoval. Ostro odsvetoval! Govoriva rajši o čem drugem. Bili ste torej pri Colnarjevih?«

»Ali vas tako zanima?«

»No, prav veliko gostov ne bo več tja. Posli tudi beže.«

»Najboljši bodo ostali.«

»Dva ali trije, drugi pojdejo.«

»Dosti slabo za ubogo ženo!«

Korakala sta nekaj časa dalje. Nato je rekel Medven:

»Nekaj vam hočem reči, gospod učitelj: najbolje bo, če žena proda. Saj vendar ne bo mogla gospodariti; strlo jo bo. Dvanajst let! Kako pa naj vodi vse sama?«

»Ali bi morda vi radi kupili Colnarjev grunt?«

»Kdo se meni o meni? Kje pa naj vzamem denar za tako veliko posestvo? Ne, ne! Proda

»Vidite, g. župan, nisem prispel sem praznih rok, ampak nabral sem si v tujih krajih precejšnje bogastvo, ki ga hranim v zlatu in v žlahtnih kamnih v zaboji. Poiskal si bom tu mirno sobico in za teh par let, kar jih še bom živel, bom dal dotičniku, ki me bo prehranil, vsebino zaboja kot plačilo. To bom za beležil v oporoki. Da pa mi kdo ne bi zaklad izmaknil, prosim, da ga morem hraniti v občinski blagajni. Za to uslugo bom zapustil okroglo svoto iz zaboja za občinske reveže.«

»Dobro, prošnji bodi ugodeno. Kje se pa mi sliši nastaniti?«

»Tega, milostivi gospod župan, še ne vem,

slovljena in otvorjena naš novi most čez Dravo in nova železniška postaja med Ponkvo in Poljčanami.

Rače. Nedavno smo spremili k večnemu počitku vdovo ter posestnico Antonijo Lipnik, p. d. Hlebičeve mater, v starosti 72 let. Rajna je celih 17 let neumorno gospodarila s svojimi otroci, ker ji je mož preminul med svetovno vojno. Naj počiva v miru! Nato je bela žena kar pri sosedu izmaknila iz vesele Vindišove rodbine priljubljeno teto Marijo Paumannovo v 79. letu svoje starosti. Rajna je bila dobra ter blaga duša in usmiljenega srca ter zmiraj vesele narave. Pogreb rajne se je vršil dne 19. januarja; kljub sneženemu meteu jo je spremljala velika množica občinstva, znancev ter sorodnikov na zadnji poti. Rajna je bila botra številnim otrokom. Bodi ji blag spomin in naj ji sveti večna luč! Pogrebe imamo tukaj vedno, gostij pa nič, ker manjka nevestam drobiž, ker je kriza.

Sv. Barbara v Slov. goricah. G. urednik, gotovo mislite, da mi je zmrznilo črnilo, ker se še letos nisem nič oglasil. Ne zamerite, bom vam danes bolj obširno poročal naše novice: Lansko leto je bela žena majka smrti pokosila 47 ljudi doma in v bolnici, narodilo pa se jih je 51, torej smo malo napredovali, je pač kriza. Danes, ko vam to pišem, še bridko in turbošno naznanjajo zvonovi, da smo položili k večnemu počitku g. Kristl Alojzija, posestnika in vpokojenega učitelja, bivšega občinskega odbornika v Koreni, bivšega tajnika tukajšnje posojilnice itd. Rajni je bil mož stare korenine, neomahljiv Slovenec, ki je leta 1914 dolge mesece predsedal v graških ječah, ker je bil pravi sin slovenske matere. Politično ni bil zagrizen in se je dalo z njim marsikaj pametnega pomeniti. Še par dni pred smrtjo sva govorila o naših gospodarskih organizacijah in seveda tudi o politiki. Nisem mislil, da se od tega moza dobričine poslavljam zadnjič, želel sem mu skorajšnjega okrevanja, dejal mi je: O saj še bova gradila ceste, kot sva lani proti cerkvi. Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb; velika množica ljudstva z župani in občinskimi odborniki, učiteljsvo, šolska mladina, žandarmerija, zastopniki društev so ga spremljali na zadnji poti na mirodvor, kjer sniva njegova soproga večen sen. Celi rodbini Kristlovi naše najiskrenejše sožalje,

dragemu pokojniku-rodoljubu za pokoj njegove duše: Zemljica slovenjegoriška mu bodi lahka!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Da ne bo samih žalostnih novic, vam hočem nekaj bolj veselega povedati. Predpust, ti čas presneti! Govorimo o gostijah, in sta se že res dva farana poročila. Martin Kajzer je šel v Dolge njive in dobil za ženo Liziko Šuc, ženin je član tuk. gasilnega društva, nevesta pa članica Marijine družbe pri Sv. Rupertu. Štefan Šauperl, posestnik in gostilničar iz Zimice, je pripeljal na svoj lepi dom Irmo Kosi iz Loč pri Konjicah. Ženin je član in blagajnik našega gasilnega društva. Obema paroma želimo veliko sreče in božjega blagoslova v novem zakonskem stanu! Seveda še imamo več kandidatov in še veliko več kandidatinj za zakonski jarem. Tudi veselice bomo imeli: na Svečnico Kmetijska podružnica pri Kirbišu, dne 12. februarja gasilno društvo pri Šauperlu, dne 19. februarja pa spet pri Kirbišu. Nova barbarška občina bo obsegala vse štiri občine v celoti in se ne bo ničesar delilo vstran. Tega mnenja so vsi občinski odbori in tudi vsi uradi. Občina Korena ima svoj proračun že pod streho, druge postavke so znižane, samo za gradnjo nove ceste smo ostali pri starem znesku. Vložili smo nove prošnje za podporo na vsa merodajna mesta in mislimo, da nam vsaj po dveh letih naklonijo gospodje v Ljubljani za to prepotrebno delo primerno subvencijo.

Sv. Martin pri Vurbergu. Bridko so zadoneli zvonovi ter oznanjali žalostno vest, da je na veke zatisnil svoje trudne oči g. Ignac Kumer, posestnik, bivši občinski odbornik, blagajnik šolskega odbora, član načelstva Ljudske posojilnice, njen soustanovitelj, neustrašen borec za katoliška načela, mož poštenjak in vnet kristjan. Rajni je vzgojil sedem otrok v pravem katoliškem duhu, ena hčerka je usmiljenka-prednica v Ljubljani, sin Avguštin je vojni referent pri sreskem načelstvu v Mariboru, drugi pa so posestniki. Blagemu možu, zvestemu katoliškemu Slovincu bodi Bog plačnik! Težko prizadeti rodbini naše globoko sožalje! — V Spodnji Koreni je umrla Ivana Kumer, posestnica, stara 56 let, v Ciglencah pa Franc Ribič, star šele 32 let. Mislil se je ta predpust poročiti, a je prišla po njega druga nevesta, bela žena, ter ga vzela s seboj. Pokoj

Advokat

dr. Sluga Jurij
v Ptuj

naznanja, da je otvoril pisarno nasproti sodišču v hiši g. Weissenstein. 97

njegovi duši! — Tukajšnja Ljudska hranilnica in posojilnica vrlo dobro deluje ter napreduje, tako po številu članstva, kakor tudi po naraslih vlogah. Nalagajmo svoje prihranke v ta zavod! Svoji k svojim! — Zložitev občin bo taka, da se bodo spojile občine Sv. Martin, Spodnji Duplek, Zgornji Duplek in Ciglence v eno občino, katera bo štela okrog 1700 prebivalcev. Občani iz Spodnje Korene so pa proti pregrupaciji k Sv. Martinu.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Skoro ob istem času sta nas zapustila dva farana in odšla v večnost: vdova Predikaka Marija, p. d. Pekova, kmetica-užitkarica v Spodnjem Sv. Lovrencu, stara 64 let, je po kratki, hudi bolezni počakala le še svojo hčerko Katico, soprogo trgovca g. Avgušтина v Rogatcu, da je prišla k njeni smrtni postelji, potem pa je v Gošpodu zaspala. V Župeči vasi pa je po dolgi, mučni bolezni umrl bivši gostilničar Štefan Beranič. Velike množice ljudi so blagima pokojnima posodile zadnjo poti. Naj v miru počivata! — Zadnji teden se je zima tudi pri nas začela ostreje kazati: pa saj je to njena pravica. Da bi le prehuda in predolga ne bila! Veselo pa je pri nas sedaj zato, ker so se začeli fantje skoro iz cele fare vneto udeleževati sestankov fantovskega odseka. Le tako naprej: sami boste zdaj in še v poznih letih tega veseli in vsa fara bo lahko na vas ponosna. Bog živi!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Tukajšnje domače gasilno društvo je imelo dne 6. januarja svoj tretji občni zbor in volitve. Komaj še obstoja štiri leta in ima vse na svojem mestu: gasilno orodje z ročno brizgalno, službene obleke s čeladami itd. Zahvaliti se je dosedajšnjemu vodstvu in tudi vsem prijateljem gasilstva, da si smo v teku štirih let vse potrebno nabavili in plačali, da še imamo nekaj prebitka. Izvoljeni so bili: za načelnika Iv. Muhič, za podnačelnika Janžekovič Franc st., za poveljnikovega namestnika Preac Ivan, za tajnika Čokl Ign.,

Ali mi morete dati kak nasvet?

»Z veseljem bi te jaz vzel sam, ker si mi zelo všeč, ali žal, ne morem, ker imam familio svoje omož. hčerke pri sebi. Pač pa lahko greš k mojemu prijatelju trgovcu Skopunu. Prijavi te bom!«

Za Pavliho so začeli lepi dnevi. Trгоvec ga je rad sprejel in mu je stregel, kakor je najbolje znal. Tako je preteklo pol leta. Tedaj je vlekla Pavliho spet želja po pustolovščinah na potovanje. Napravil se je, kakor da bi od dneva do dneva postajal slabši in nazadnje je ostal v postelji, kakor da bi bil umrl. Trгоvec je takoj stekel na magistrat do g.

naj — in naj se loči od tega razuzdanca, ki sedi zdaj v ječi. Saj to lahko stori — saj to je vendar vzrok za ločitev — ječa — izguba časti — to je vzrok za ločitev!«

Stari učitelj je nenadoma obstal. Pobliskal je z očmi na svojega spremljevalca skozi steklo svojih oči.

»Gospod Medven, vaše želje se ne bodo izpolnile.«

»Kakšne želje? Kaj pa mislite reči s tem? Ali sem rekel kaj takega?«

Zopet in zopet je ponavljal ta tri vprašanja. Učitelj mu ni odgovoril. Skoraj sta dospela do šolskih vrat.

»Lahko noč!« je rekel učitelj, ne da bi dal svojemu spremljevalcu roko, in je izginil v hišo.

»Kaj vendar mislite? Kaj se je zgodilo?« je zaklical Medven za njim. Ko ni dobil nobenega odgovora, je šel dvajset korakov dalje. Nato je obstal, zacepetal z nogo in zagodel:

»Prekleta reč! Umazan gobec sem, nič drugega. Na starega pa bom malo popazil. Nevaren ie.«

Jezno je koračil dalje.

Sto metrov za njim je šel krepek, mlad mož. Čez ramo je imel obešeno puško, oblečen pa je bil v obleko obmejnih stražnikov.

Slovo od doma.

Prišle so kratke božične počitnice; učitelj jih je moral izkoristiti, če je hotel spraviti Karla Colnarja nazaj v gimnazijo in pri tej priložnosti obiskati svojega sina.

Mati Ana je stala s svojim sinom pred veliko sliko svojega moža, ki je visela nad zofo. Bilo je 28. decembra.

»No, Karel, sedaj mora biti tako, da se bova ločila. Verjemi z menoj vred, da je oče nedolžen. On ni zločinec; nesrečen je. Bodi priden! Piši mi vedno tako, da bom prejela tvoje pismo vsako nedeljo.«

Nato je potegnila sinovo glavo k sebi, mu naredila križ na čelo in rekla: »Bog te obvaruj!«

Tedaj je sin jokaje obvisel na materinem vratu. Nato sta se vzravnala oba in odšla po veliki veži na dvorišče. Hišni zvonec, ki je na-

za blagajnika Fürbas Jože, za odbornika Žnarič Filip in Janžekovič Franc ml. Želimo, da bodo zopet na novo izvoljeni tovariši držali red in disciplino, kakor so dosedaj in gospodarili v dobrobit društva in v pomoč bližnjemu. Umrla sta nam lansko leto dva dobra in agilna tovariša: podnačelnik Janžekovič Tomaž in orodničar Habjanič Tomaž. Komaj se je leto 1933 začelo, smo že zopet izgubili 4. januarja ustanovnega in podpornega člana g. Mikl Ivana. Naj počiva v miru!

Sv. Vid pri Ptuj. V soboto dne 21. januarja smo pokopali daleč okoli znanega trgovca in posestnika z Brega Antona Rop. Pokojni je bolehal par mesecev in je silno trpel. Prijatelji so ga hodili obiskovat, vsem se je smilil pridni mož, ki je toliko trpel. Njegov pogreb je prišel, kako je bil priljubljen. Cela procesija prijateljev in znancev ga je spremljala na zadnji poti. Cerkveni pevci so pred hišo in na grobu pod vodstvom g. organista Begleza reslepo zapeli v slovo. Tako veličastnih pogrebov je pri nas malo. — Ohenem z Ropom smo spremili k večnemu pokoju znano staro Rožo Kranjc iz Tržca. Dobra žena je bila stara 83 let in pol. Tudi ona je imela lep pogreb, tudi njej so pevci zapeli na grobu. Naj počiva v miru dobra žena! — Letošnje leto imamo že 11 mrličev. Smrt zelo pobira, posebno stare.

Polenšak pri Ptuj. Kakor povsod, čutimo tudi mi težko gospodarsko stisko in to tembolj, ker je naša okolica lansko leto silno trpela vsled celoletne hude suše. Ni skoraj gospodarja, kateremu ne bi primanjkovalo potrebnega živeža, predvsem za živino. V tem pomanjkanju nas dnevno nadlegujejo razni brezposelni, potrebni in mnogo tudi nepotrebni. Pa kaj jim naj dajemo? Čudimo se, kako bi naj podpirali druge, ko pa je že itak sprašanje našega gospodarstva jako kritično. — V teh težkih časih pa tudi ne manjka takih, ki si kaj radi vzamejo tam, kjer si svoj živi dan niso nikdar nič shranili. V zadnjem času so odnesli novo, šele pred meseci kupljeno dvokolo mizarju Alojzu Viher iz Bracelavec. Izdrli so zapah na kletnih vratih ter brezskrbno in nemoteno ž njim pobrisali v temno noč. Upa pa se, da ti tički na spomlad ne bodo dolgo kolesarili. Temeljita zanjka, ki jim je nastavljena, jih bo tudi ujela. Potrebno je, da oblast poskrbi nameravane legitimacije in kolesno vidno številko. Enaka usoda je tudi zadela našega banovinskega cestarja. Za par minut je pustil kolo zunaj pred gostilno g. Šori in to priliklo je porabil nek uzmovič ter izginil s kolesom. Tem občutnejše je bilo to za cestarja, ki je imel to kolo izposojeno in je moral zato lastniku kolesa kupiti drugo, novo kolo. Tudi prijatelj kurjih pečenk ne manjka. Marsikje se sliši, da skrivnostno izginjajo lepe kokoške. Nekateri dandanes krajejo kakor srake in vsaka, še tako kunstna ključavnica popusti pred takimi kradi-mojstri. Oblast bo morala na take ljudi bolj paziti in dobljene krivce bolj strogo kaznovati. — Dne 23. januarja smo imeli veselo poroko. Poročena je bila mladenka Kata Kelenc z F. Majcenom iz Podgorec. Prva nevesta v tem novem letu, a še ta nam je mahnila preko domače meje tja dol k Sv. Lenartu. Želimo mlademu paru na poti zakonskega življenja obilo sreče in zadovoljnosti. Kakor je videti v tem predpustnem času ne bomo Polenšani imeli dosti gostij, čeravno nam tudi kandidatinj za zakonski jarem ne manjka.

Radi splošne krize so znatno padle na Holandskem cene svinjam. Vse prašiče, katerih ne morejo prodati, zaznamujejo na ušesih.

Zgornja Sv. Kungota. Dne 18. decembra preteklega leta je priredila tukajšnja šola dve bo-

žični igrici z deklamacijami in petjem. Režijo sta imeli učiteljici gđ. Ivanka Rečnik in Matilda Beloglavec. Prireditelj je popolnoma uspela ter prinesla tako šolski mladini kot staršem urice čistega veselja in božičnega nastroja. Prisrčna hvala Prosvetnemu društvu ter njegovemu predsedniku preč. g. Francišeku Magdiču za prepustitev dvorane in odra! Dne 16. januarja 1933 se je vršila božičnica za revne šolske otroke. Obdarovanih je bilo 127 šolskih otrok z različnim blagom in božičnim kruhom v skupni vrednosti okoli 3000 Din. Da se je vršila božičnica v tem obsegu, gre iskrena zahvala: banski upravi, Družbi sv. Cirila in Metoda, vsem vaščanom, ki so darovali večje ali manjše zneske, g. trgovcu Josipu Senekoviču in gđ. trgovki Anici Leber, ki sta velikodušno darovala mnogo blaga, županstvu občine Zgornja Sv. Kungota ter g. avtopodjetniku in pekovskemu mojstru Rudolfu Smonigu v Svečini. Nakup, razdelitev blaga in okrasitev božičnega drevesa sta izvedli v občo zadovoljnost obe gđ. učiteljici. Naj Bog vsem stotero povrni po besedah sv. evangelija: Kar ste enemu mojih najmanjših storili, ste meni storili! — Šolsko upraviteljstvo.

vadno zapel vreščavo, se je oglasil danes v slovo prav rahlo; tako obotavlja se in počasi je odprla mati vrata.

Na dvorišču je čakal hlapec s kočijo in z dvema najboljšima konjema. Karlov kovčeg je bil že na vozu, tudi popotna torbica učiteljeva, po katero je bil šel sinoči hlapec. Le starčka še ni bilo. Srečal je bil namreč medtem na poti po vasi mlado graščakovo hčerko s Kolovca.

— — —
»Tako zgodaj že v vasi, Ema?»

»Ponoči sem bila pri stari Golobovki. Bolna je in čisto zapuščena. Pa sem ostala pri njej.«

»Čudovit otrok! Bolnikom streči je najtežje na svetu. In to opravljaš ti, ki si stara šele šestnajst let.«

»Skoraj sedemnajst že.«

»No, da — sedemnajst! V teh letih imajo deklice vse kaj drugega v mislih, kakor pa bedeti pri starih, onemoglih ženskah. To imaš po svoji materi, Ema; ona je bila dobri angel v vasi. Le da je umrla tako zgodaj. Ni mogla prebo-

leti, da je tvoj brat padel. Dvajset in štiri je bil star, ali ne, ko je padel...«

»Dvajset in eno,« je tiho odgovorila deklica.

»Dvajset in eno! Vojna! Dvajset in eno!«

Nato ji je učitelj povedal, da gre sedaj k Colnarjevim in da bo odpeljal Karla v šolo. Fant da ne mara več v prejšnjo gimnazijo nazaj, česar pa mu nihče ne sme zameriti.

»Saj se poznata?«

Ema je rahlo zardela. Ko je še hodila v licej, je večkrat srečala Karla v mestu. Navadno sta šla le s pozdravom eden mimo drugega, in če sta kdaj izpregovorila besedo, so bila to le vprašanja in odgovori, ki so se tikala zdravja in doma.

Vselej sta bila vesela, če sta se videla, in vendar sta bila vedno v čudni zadregi. To je tisti čas v človeškem življenju, ko so se anemone in zvončki že osuli, žarke rože pa še niso zažarele. Pohlevne vijolice so že tu, toda tudi te že močno in omamljivo diše po mladi ljubezni. Mogoče je ta ljubezen najslajša v vsem človeškem življenju.

Dalje sledi.

župana. Hitro so sklicali sejo občinskih očetov, da bi zaklad dvignili. Pavliha se je tiho zmuznil pod galerijo, od koder je vse videl, ne da bi ga kdo zapažil. Zabojo so s težavo odprli. Kaj je bilo notri? Samo kamenje. — Gospodje so se spogledali, trgovec je kar tulil od jeze. Stekel je domov, da bi mrtveca vrget na cesto, ali ni ga bilo nikjer.

Pavliha jo je hitro odkuril in ni ga bilo več domov.

Pregovori.

Učitelj: »Tu beremo: Ni vse zlato, kar se sveti! Povejte kak primer!«

Mihec: »Vaše hlače, g. učitelj.«

— —

Jarenina. Za številne čestitke ob priliki najine zlate poroke se vsem čestitcem iskreno zahvaljujeva. — Ignac in Julijana Zupanič.

Braslovče. Zlato poroko sta obhajala dne 17. januarja v krogu svoje družine in sorodnikov g. Franc in Marija Vaši, posestnika v Topovlah. Imela sta 10 otrok, živi jih še pet, med temi je hčerka Cita v samostanu v Ljubljani. Pridnima gospodarjema, vrlima naročnikoma krščanskih časopisov, želimo obilo sreče in božjega blagoslova k zlati poroki! — Dolg predpust, pa malo porok, se letos izpolnuje, čeravno je velika fara, pa smo imeli šele dve poroki, se pač pozna, da je kriza, najbrž je tudi kriza kriva, da si še nobeden ne upa umreti, še celi mesec ni nobeden umrl.

Topovlje pri Braslovčah. Zlato poroko je obhajal Vaši Franc in Marjeta rojena Gorič. Zlatoporočenca sta še vkljub visoki starosti zdrava in čila. Bog ju živi še mnogo let!

Šoštanj. Krstne, poročne in mrtvaške knjige beležijo sledeče številke: rojenih je bilo lanske leto 157, med njimi 17 nezakonskih, poročenih je bilo 30 parov, umrlo jih je 93 oseb, tako smo torej dobili prirastek 64 oseb. Druga leta je bil prirastek za polovico večji, je pač povsod kriza. Dne 15. januarja je imela naša župnija kar 4 mrlice, 2 ženski in 2 otroka. — Tudi v Šoštanju izrabljajo razni ljudje sedanjo krizo. Vsako stvar plačujejo po nezasišano nizkih cenah. Mesarji kupujejo vole komaj po 2 do 3 Din 1 kg. Kupujejo prav radi zarubljene živali za malenkostno ceno, meso prodajajo z velikim dobičkom.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Vsi stotisočeri romarji, ki so obiskali zadnja leta Mater božjo na Svetih gorah, se dobro spominjajo tamošnjega organista g. Novaka, ki že toliko let orglja in prepeva v čast svetogorski Materi. Ta obče znani in priljubljeni organist in pevec je slavil dne 27. januarja v krogu svojih otrok 50letnico vzornega zakonskega življenja s svojo dobro ženko Nežo. Jubilant se je rodil 27. februarja 1854 in žena pa 14. januarja 1856. Organistovsko službo vrši 55 let, 50 let je pa občinski tajnik. Kot občinski tajnik ni bil nastavljen le v domači občini, temveč prejšnja leta še tudi v občinah Lastnič, Sedlarjevo in Imeno. Imel je za vsak dan v tednu določen posebni uradni dan v raznih sosednjih občinah, od katerih so nekatere oddaljene od njegovega doma do tri ure. To je bil napor, ki ga je bila zmožna prenesti le žilava postava, kakor je njegova. V domači občini je bil dolga leta občinski odbornik. Bil je soustanovitelj posojilnice v Sv. Petru, v katere načelstvu deluje že 33 let, bil je tudi soustanovitelj prostovoljnega gasilnega društva v Sv. Petru; je agilen poverjenik »Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani«, dalje sodni cenilec in izvedenec. V kat. prosvetnem društvu sodeluje že dolga leta. Jubilant je pa tudi narodnjak, da mu kmalu ni para. Za časa izza narodnostnega boja je bil vedno v ospredju med onimi, ki so se navduševali za slovensko stvar. Tako je iz tiste dobe znano, da je kot občinski tajnik vrnil zagriženemu nemškutarskemu okrajnemu glavarju v Brežicah uraden dopis, ki je bil pisan v nemščini, z dostavkom, da županstvo uraduje le v slovenščini. Iz starih spisov domačega gasilnega društva je razvidno, da je kmalu po ustanovitvi društva odstopil kot tajnik in član, ker mu društvo ni hotelo dovoliti uradovanja v slovenskem jeziku. Jubilant je še kljub letom krepkega zdravja, vedno vesel in znan kot ljudski pesnik. Saj več od njega spesnenih pesmi je doseglo zgodovinsko vrednost in narodni značaj. Zaslužnima jubilaroma častita tudi »Slovenski gospodar«!

Kapele pri Brežicah. Dne 20. jan. je v svoji domovini umrl po dolgi in mučni bolezni, sprevoden s sv. zakramenti za umirajoče ekonom, bivši upravitelj Pongračevih veleposestev v Dornavi Jožef Kovačič, absolvent kmetijske šole v Grottenhofu. Dosegel je starost 56 let. Naj v miru počiva! Vsemogočni mu bodi mil sodnik!

Polzela. Počasi in enolično nam teče življenje v našem kraju. Posebno sedaj v zimi, ko nam edini »Slovenski gospodar« krajša dolgi čas zlasti ob večerih. Ne pozabimo na njega in pridobimo mu še novih naročnikov. Le tu in tam nam kakšna smrt ali rojstvo vzdrami živce, včasih tudi poroka, no, pa saj je že vse naprej pretehtano in preračunano, da ko se zgodi, že ni nobena novost več. Imamo dve šoli, Prosvetni dom, Gasilski dom, Sokoli ga bodo pa še gradili, ducat gostiln, izmed kojih nekatere s plesom in muziko skrbje za prosveto in gospodarsko povzdigo naroda. Kaj si hočemo, ko pa drugega ni. O, pač! Se že uganja politika na političnih prireditvah, namreč takšnih, ki so možne. — V pokoj je stopil občinski sluga, želimo mu, da ga dolgo uživa! Izmed številnih prosilcev ni te službe dobil nihče, pač pa baje nekdo, ki za njo niti prosil ni. — Prosvetno društvo, v čigar odbor so na zadnjem občnem zboru vstopili tudi mladi člani in ki se že tudi uspešno uveljavljajo, je nas ob praznikih razveselilo z lepo zgodovinsko igro »Mlinarjev Janez«. Igrala se je v vseplošno zadovoljnost. Vsi, tudi novi igralci so svoje vloge dobro rešili. Po tej poti naprej do vedno večje izpopolnitve! Stari odhajajo, mladi prihajajo. Upamo, da bodo šli mladi verno po potih katoliške ljudske prosvete brez kompromisov in brez ozira na desno in levo, in da tisti, ki bodo prišli za vami, ne bodo imeli povoda Vam očitati, da ste zatajili načela.

Kozje-Pilštanj. Spet si je izbrala smrt novo žrtev izmed naše srede, vzela nam je dobrega, plemenitega farana iz fare Pilšanj, ob enem pa nad vse zvestega uslužbeica okrajnega sodišča v Kozjem. Poslovil se je za vselej splošno priljubljeni sodni vročilec g. Ivan Zagrajšek. Dasiravno star že nad 75 let, je še pred par tedni opravljal službo, ki je bila za njegova leta prenaporna. Marsikdo na njegovem mestu bi omagal ali pa že radi starosti opustil izvrševanje te službe. Rajni g. Zagrajšek tega ni storil. Vedno je pravil: »Dokler bom mogel, bom v službi, ko več ne bom mogel, bom pa umrl.« In res. Pred par tedni je zaprosil za bolniški dopust, ker je bil primoran v bolniško postelj, ki mu je postala tudi smrtna postelj. Smo ga obiskali v njegovi bolezni in ga bodrili. On nam je pa vedno nekako dvoumno odgovarjal: »Ne bom več.« Zagrajšek je služboval nepretrgoma 46 let v sodnijski službi, bil je tudi najbolj izvežban cenilec ves čas svojega službovanja. Spremili smo ga na zadnji poti dne 24. januarja. Pogreb njegov je bil najjasnejši dokaz, kakšno spoštovanje je užival med ljudstvom. Kljub nenavadnem mrazu in metežu ga je spremljala že od njegovega doma dolga vrsta ljudstva, na čelu polnoštevilna četa uniformiranih gasilcev, od cerkve do pokopališča pa se je procesija še znatno povečala. G. župnik je vzel od njega slovo ob mrzli jami ter orisal njegovo trudapolno življenje. Cerkevni mešani pevski zbor

mu je zapel žalostinko, nakar smo se poslovili vsi od njega, želeč mu v pravi naši domovini zasluženo plačilo ter večni mir!

Pogreb g. župnika P. Zadravca.

(Dopis od Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji.)

Redkokedaj se zglasimo. Kadar pa stopimo pred javnost, imamo kaj posebnega na srcu. In to je tudi danes, ko poročamo o smrti in pogrebu bivšega našega g. župnika Petra Zadravca. Upamo, da vstrežemo s tem tudi njegovim petim še živim bogoslovnim tovarišem in drugim duhovnim gg. sobratom, kakor tudi ljubim čitateljem »Slovenskega gospodarja« od Sv. Štefana pri Šmarju, Vuzenice, Zavrča, Sv. Jakoba v Slov. gor., Št. Janža na Drav. polju in od Male Nedelje, koder je svoje dni kapelanoval.

Lansko spomlad se je poslovil od nas, da v svojem tistem domu blizu Ormoža nastopi in zavziva zasluženi počitek. Toda bolezen je vedno hujše silila vanj. Da se je znebi, se je po božiču podal v bolnico, kjer pa je vkljub vsej zdravniški pomoči in ljubeznivi skrbi od strani čč. križniških sester in njihovega g. superiorja mons. Polaka shiral in v ponedeljek 23. januarja ob pol devetih zvečer izdihnil. Pogreb je bil določen za četrtek. Pogrebne obrede v Ormožu je pomagalo opraviti 16 gg. duhovnikov, izmed katerih je preč. g. dekan Fr. Horvat v prisrčnem govoru očrtal njegovo 66-letno življenje in 44letno mašniško delovanje, naslednik njegov pa, naš g. župnik Rehar, je ob asistenci domačega in svetinjskega g. župnika za njegov dušni mir opravil slovesni rekvijem. Opoldne so dvignili z venci pokrito krsto in jo na mnogoštevilnih saneh spremili preko velikonedeljske župnije do kapele pod našo cerkvijo, kamor je prispel žalni spreved okoli druge popoldanske ure. Smelo trdim, da so naši farani le varuhe pustili doma, vsi drugi so se pogrebem deloma že med potom pridružili, deloma jih pri kapeli pričakali; in cerkev je bila veliko premajhna, da bi bila dovolj prostora nudila 15 gg. duhovnim sobratom rajnega, šolski mladini in hvaležnim župljanom. G. prof. mons. Vreže iz Maribora se je v ganljivi besedi poslovil od svojega šolskega tovariša in ga priporočil v hvaležni spomin in v pobožno molitev celi župniji, katero je blizu 30 let modro vodil in je cerkev okusno prenovil. Glasni jok v cerkvi kakor tudi ob odprtem grobu, kjer sta se v zbranih besedah od blagopokojnega poslovila domačina: g. stolni kapelnik I. Gašparič v imenu bivših učencev, in trgovec in župan g. Lah v imenu vseh hvaležnih župljanov, je živo pričal o globokem spoštovanju in iskreni hvaležnosti do rajnega. V imenu sorodnikov se je slednjič zahvalil g. poštni upravitelj Irgolič iz Maribora vsem in vsakomur, ki so se potrudili za tako ganljivo prireditev pogreba, pevski zbor pod vodstvom našega g. župnika pa je, kakor v Ormožu pred bolnico, tako tudi tukaj zapel primerno žalostinko. Izredno lepo in požrtvovalno je sodelovalo naše cvetkovsko gasilno društvo, ko je poskrbelo častno spremstvo z gorečimi bakljami in pa prenos in prevoz telesnih ostankov rajnega g. župnika iz bolnice v cerkev in iz Ormoža do temnega groba na našem svetolenaršem pokopališču. Čast in hvala jim! Večni mir in pokoj pa našemu bivšemu g. župniku Petru Zadravcu, kojega truplo med našimi ljubimi rajniki počiva in z njim vred pričakuje veselega vstajenja in svidenja sodnega dne!

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrletno 9 Din.

Viničarski vestnik.

Strokovna organizacija. V svoji soc. okrožnici posveča papež posebno pozornost tudi delavskim strokovnim organizacijam, predvsem kjer pravi med drugim: »Ravno delavska društva zavzemajo prvo mesto«, in »zato je samo želeli, da ta društva rastejo po številu in po svoji delavni moči«. Žal, da so med nami še mnogi, ki niso na tem stališču. Eni iz nevednosti, drugi pa mnogo bolj iz svoje osebne sebičnosti. N. pr.: Našo Strokovno zvezo viničarjev bi še kaki trpeli, mnogi celo podpirali, ako ne bi ta v nobenem slučaju od njih zahtevala, kar viničarjem po vsej pravici gre, in če ne bi nikoli kazala na krivice, ki so pač tu in tam. Vsaka prava strokovna organizacija delavstva je zato tukaj, da brani v prvi vrsti delavske interese, da se bori za delavčevo pravico in s tem utira svojemu stanu pot v lepšo bodočnost. In ravno tako tudi naša viničarska organizacija. Nikakor pa zopet ni smoter naše strokovne organizacije samo zahteva po boljši in pravičnejši razdelitvi sadov dela med viničarjem in vinogradnikom v obliki poštenega plačila in dostojnejšega ravnanja, marveč poleg vseplošne socialne izobrazbe, hočemo si tudi v lastnih vrstah ustvarjati medsebojno in stanovsko samopomoč. Vsi za enega, eden za vse! Po močni strokovni organizaciji moremo storiti tolike in take blagodati, kakšnih posameznik sploh nikdar doseči ne zmore. Po vsem svetu je danes tako: kdor razen golih delovnih rok nima nobenega drugega premoženja in če ni organiziran, kot tak sam zase ničesar nikjer ne pomeni, kar torej velja za takega poedinca, to še mnogo bolj velja za dotični stan kot celoto, h kateremu pripada. Nič organizacije, nič pomena, nič skupnega, ne bo tudi nikdar nič boljšega, to je resnica, ki vedno drži. Kdor tega razumeti ne zna, je vedno izgubljen. Zatorej viničarji vseh goric, organizirajmo se!

Svoji samo k svojim! Viničarji mariborske okolice se opozarjajo, da so člani samo pri svoji Strokovni zvezi viničarjev, katere sedež je v Ljutomeru, ima pa svoje tajništvo tudi v Mariboru. V »Radniškem savezu« ni mesta za viničarje. Organizacija, ki ne nosi našega stanovskega imena, ne more poznati tudi našega viničarskega položaja, zato ne more za viničarje tudi ničesar uspešnega storiti. Pri isti članarini, kakor je tam, daje Strokovna zveza viničarjev vsem družinskim članom organiziranega viničarja bolniško, porodniško in telesno-nezgodno podporo, daje pravne nasvete, zastopstva pri viničarskih komisijah, časopis in ima poseben posmrtninski sklad.

Limbuš. Oblast je potrdila pravila, zato se je vršil dne 22. januarja tukaj ustanovni občni zbor strokovne skupine viničarjev. Udeležba je bila polnoštevilna. Za pripravljalni odbor je poročal tov. Šauperl Viktor, o pomenu organizacije pa je govoril tajnik zveze tov. P. Rozman. Agilen odbor jamči, da bo novoustanovljena skupina samo napredovala. S tem že šteje danes naša zveza skupno 26 skupin ali podružnic, katerih vsaka ima svoj delokrog najmanj za eno župnijo.

Strokovna zveza viničarjev.

Užitna ptičja gnezda.

»So že zopet odletele, naše dobre hišne prijateljice«, pravi kmet pri odletu lastovk. Lastovke pod streho pomenijo srečo, radi tega jim tudi nudi človek po možnosti gostoljubje, ako se vrnejo preko kopnega in morja nazaj v staro do-

movino. Še večje veselje nego mi z lastavicami imajo na daljnem Vzhodu s salanganami, ki so podobne lastavkam. Pri prihodu pripravijo na Vzhodu salanganam cela nadstropja, ljudje sami pa jebivajo pritlično. Podstrešje in sploh zgorajne hišne prostore zastrejo, v streho napravijo luknje ter nastavijo zaboje in lesene stene za sprejem ptičjih gostov. Strope prevlečejo križ-kraž z deskami, ob stenah pritrdijo deščice, da imajo ptičke dovolj prostora za gnezdenje. Gnezda salangan so namreč dobičkanosna, ker jih smatrajo bogati Kitajci za najboljšo slaščico, ki nikakor ne sme manjkati na boljši pojedini. Ni čudno, ako je po hišah, po katerih gnezdi na stotine salangan, toliko povpraševanje. Za staro bajto, koje zgradba je stala 6000 gld, od katere je dobival lastnik 40 gld mesečne najemnine, ponujajo 50.000 gld, ako gnezdiijo v njej salangane. Tako salangansko zatočišče ima tudi svoje senčne strani, ker je na $\frac{1}{4}$ m na debelo onesnaženo s ptičjimi odpadki, smrdi po amonijaku in so spremljevalke salangan bolhe ter stene. Za vso nesnago se ne zmeni vzhodni človek, njemu je le za dobiček in da mu ni treba niti skrbeti za prehrano ptič. Salangana odleti zjutraj na morje in se vrne nekoliko pred solnčnim zatonom.

Gnezda salangan

so napravljena iz ptičjih slin, ki se polagoma strdijo. Gnezdiijo salangane po podstrešjih in podzemeljskih votlinah na vseh indijskih otokih in so dobile ime po otoku Salang blizu Mallake. Salangan je več vrst in so tudi njih gnezda različna glede okusa in cene. Največ salangan je na otokih Java in Borneo, ki jim nudita precej varna zatočišča po razsežnih podzemeljskih votlinah ob morski obali. Nabiraleci gnezd prodrejo v obsežne jame z dolgimi bambusovimi palicami, lestvami in bakljami. S palicami mečejo na tla gnezda in je opravilo po votlinah precej nevarno. Dobra polovica drznih nabiralcev domačinov se ubije, a kljub temu se ta poklic deduje od očeta na sina. Trgovci s salanganami so Kitajci, ki najamejo od vlad votline. Najemnina je znašala v prejšnjih letih po več tisoč gld mesečno. Danes krilati tudi na salanganskem trgu kriza. 60 kg gnezd je stalo pred krizo 5000 mark, danes le 3000. Kljub krizi se izplača ta trgovina, ker donša 50% čistega dobička. Najbolj draga so sveža gnezda, ki so prozorna in stane 1 kg — 200 gnezd — na licu mesta 90 mark. Pobiranje gnezd se vrši 3—4krat letno, kakor hitro so mladiči godni. Najboljša žetev je druga.

Pri pobiranju gnezd po votlinah uničijo polovico naraščaja, a vendar številno salangan ne pada, da, celo narašča, ker je toliko gnezd po duplinah nedosegljivih.

Zavživanje gnezd.

Kitajci povžijejo letno 5 milijonov takih gnezd. V trgovini na debelo pride eno gnezdo na 1 marko, pripravljeno za jed pa na 3—4 marke. Obrana gnezda skrbno osnažijo, jih razrežejo in kuhajo v mleku in sladkorju. Za Evropejca je salanganska juha nekaj ogabne-

ga; Kitajcu je slaščica. Gnezda tudi kuhajo ter pečejo mastnim mesom in s kapuni, racami in vse premešajo z dišavami. Japonci skuhaajo iz gnezd kašo, katero jedo mrzlo.

Raznoterosti.

Čudna oporoka. V Ferrari na Italijanskem je umrl večkratni milijonar Jud Zamoroni, ki je zapustil testament posebne vsebine: Palačo daruje trgovskemu klubu pod pogojem, da je nikomur naprej ne proda. Dalje zahteva, da mu postavijo v dveh delovnih sobah, kjer se je največkrat mudil, po en marmorni doprnik, ki ga bo izklesal najboljši kipar Italije. Stanovalci njegove palače so dve leti prosti vsake najemnine, naj se pa pri tem uče dobrote deliti. Člani trgovskega kluba ne smejo v znak žalosti skozi štiri dni niti enkrat »kart vreči«. Stene spalnice morajo biti ta čas prevlečene s črno preprogo. Veliko njegovo spominsko ploščo z napisom v verzih morajo postaviti na pročelno steno palače. Mestnemu rabinu poklanja veliki briljantni prstan s prošnjo, da ga nosi takrat, ko bo ob največjih praznikih stopal v tempel. Drugi prstan z biseri pa daruje onemu Izraelitu, ki se bo po njegovi smrti kot prvi v Ferrari poročil. Saj ne vedo, kaj delajo

Znamenja na ladjah. Po mednarodnem običaju nosijo ladje 26 raznih zastavic, od katerih sleherna predstavlja po eno črko abecede. Ako je obešena 1 zastavica ali po 2, 3, 4, je to vedno drugačno znamenje, katerih je skupno 375.076, katera razlaga posebna knjiga. C pomeni n. pr. »da«, D pomeni »než«, YZ kliče zdravnika, ZPH vošči »srečen pot« itd.

Imena boljševiških otrok. Boljševiki v Rusiji dajejo svojim otrokom najrajši imena iz revolucionarnega področja. Tako srečavamo imena: Svoboda, Barikada, Spartak, Pjatiletka, Volja, Era, Elektrina, Novomir, Zvezdočka, Oktjabr itd. S tem hočejo seveda zabrisati poslednji spomin na meščanske čase, ko je še vera kraljevala v toplih ruskih dušah.

Kako hitro plavajo ribe? Mnogi ljudje se čudijo trditvi, da plavajo ribe v vodi približno z isto brzino, kakor leté ptice po zraku. Brzine ptič so že mnogi merili, malo pa jih je merilo brzino rib. Neki Anglež je metal za postrvmi kamenje in ugotovil pri tem, da se gibljejo s hitrostjo kakih 45 km na uro. Kolikor večja je riba, toliko hitreje plava. V morju žive ribe, ki drvé z brzino do 120 km na uro. Med najhitrejšje ribe spada som (kit je namreč sesavec).

Čudno zdravilo. Iz Kathe v severni Birmi poročajo o neki ženi, ki se je na čuden način žrtvovala za svojega moža. Mož, Kitajec, je zbolel in nič mu ni pomagalo. Tedaj se je žena spomnila starega kitajskega recepta, ki priporoča človeško meso, in sicer meso kakšnega bližnjega sorodnika, kot zdravilo. Ne da bi povedala kaj svojemu možu, si je žena iz lastnega telesa izrezala kos mesa in je imela še toliko moči, da ga je pripravila. Ko ga je prinesla,

možu, je ta opazil, da krvavi in je poklical sosede. Ti so spravili ženo v bolnišnico. Od tam pa je prišla še pred sodnike, da bi se zagovarjala radi poskušnega — samomora.

Lepa je hvaležnost. Če nosiš v spominu lepo dejanje, ki ti ga je včeraj ali predvčerajšnjim storil prijatelj ali kdorkoli, je razumljivo, da pa se morada kdo spomni na dobroto, ki jo je prejel pred 18 leti, in sicer s kneževskim darilom, je pa zlasti za današnjo dobo pravi čudež. Tako je nedavno prejela neka angleška bolnica dva milijona in pol funtov šterlingov za povračilo za nekdanje dobro delo. Ta ogromni dar je poklonil MacMamara, ustanovitelj in sedanji predsednik ene največjih angleških tvornic za radio-aparate in za brzojavni material. Pred 18 leti je bil MacMamara mlad fant in je prodajal po ulicah Birminghama časopise. Neka dne ga je zgrabila težka bolezen, za katero bi bila potrebna takojšnja, izredno težka operacija. Prenesli so ga v glavno bolnico, kjer pa se je ravnateljstvo kljub neznatnim sredstvom bolnišnice odločilo, da je poklicalo na lastne stroške slavnega specialista, ki naj bi z nožem rešil življenje mlademu fantu. MacMamara je bil rešen in se je zmemrom spominjal velike dobrote. Z veliko štedljivostjo si je polagoma nabral nekaj tisoč funtov, s katerimi je pred osmimi leti otvoril malo tvornico za izdelavo radio-materijala. Danes je voditelj družbe, ki ima zaposlenih 4000 delavcev in prišla je prilika, da se je mogel oddolžiti bolnici, kateri je toliko časa dolgoval hvaležnost. Pozna se možu trdo življenje. Zakaj le tak človek, ki gre skozi trpljenje, ostane v sebi lep in ne zagazi v blato, ki okrog njega zija.

Po zaključku lista došle vesti in novice.

KONFINIRANI* BIVŠI VODITELJI NEKDANJE SLS.

Beograd, 30. januarja. M. V zvezi s propagando proti obstoječemu redu in stanju v državi in zlasti z akcijo, ki se je razvila s takozvanimi Koroščevimi punktacijami, so bili gg. dr. Fran Kulovec, dr. Marko Natlačen, odvetnik v Ljubljani, in dr. Anton Ogrizek, odvetnik v Celju, pozvani na odgovor in konfinirani, prvi v Foči (v južni Bosni), drugi v Bileči pri Dubrovniku in tretji v Ključu (v Bosni). Imenovani so bili v petek jutraj odpremljeni na določena mesta.

V soboto zvečer je odpotoval iz Ljubljane g. dr. Anton Korošec, kateremu je vlada odredila kot stalno bivališče Vrnjačko banjo, znano kopališče in zdravilišče v Šumadiji.

* Konfinirani = navezani na odkazano jim bivališče.

Hitler nemški kancelar. Predsednik republike Hindenburg je imenoval 30. januarja Adolfa Hitlerja, voditelja narodnih socialistov (fašistov) za državnega kancelarja. Hitlerjeva vlada je seve pod kontrolo nemških baronov, saj je v tej vladi bivši kancelar von Papen Hitlerjev namestnik in komisar za Prusijo. S Hitlerjem sta tokrat Hugenberg, vodja nemških nacionalcev, ki je prevzel ministrstvo na-

rodnega gospodarstva, za prehrano in kmetijstvo, in načelnik bojne organizacije Stahlhelma Seldte, ki je postal minister dela. Zunanji minister je von Neurath, ki je že vodil te posle pod Papenom. Med ministri sta še narodna socialista: notrajni minister Frick in predsednik državnega zbora Göring, ki je postal minister brez portfelja. Nezasedeno je ostalo pravosodno ministrstvo. Novi kancelar Hitler se pogaja za podporo v parlamentu s centrom in bavarsko ljudsko stranko. Nemški državni zbor bi se naj sestal dne 7. februarja. Hitlerjeva vlada pomenja vsaj za nekaj časa združitev in zmagovalje nemškega nacionalizma.

Francozu Daladieru se še ni posrečila sestava nove vlade ob času, ko beležimo to vest. Daladier je ponudil socialistom 5 ministrstev in mesto podpredsednika.

Prijeta vlomilca, ki sta priznala 7 vlovov. V okolici Ptuja in po Halozah so bili v zadnjem času na dnevnem redu vlov. Uzmoviči so odnašali meso, slanino, vino, žganje, sploh vse, kar jim je prišlo pod roke. Orožniki so oddali v ptujske zapore kočarja Lovrenca od Sv. Bolfanka in čevljarja Martina z Janžkega vrha. Aretirana sta priznala 7 vlovov.

Vlom v župnišče in smola vlomilcev. Skozi okno so vdrli neznanci v župniško pisarno v Dolnji Lendavi, kjer je tudi blagajna kmečke hranilnice. Blagajne niso mogle odpreti z vlomilskim orodjem in so odnesli le iz pisalne mize g. dekana 30 Din.

Slov. Bistrica. Bralno društvo iz Cirkove priredi v prostorih hotela »Beograd« v nedeljo 5. februarja ob 3. uri popoldne veselo, sedanjemu času primerno trodejanko »Dve nevesti«.

Sadjarska in vrtnarska podružnica v Ljutomeru priredi v nedeljo dne 12. februarja v 6. razredu osnovne deške šole predavanje kmet. referenta g. Žnidariča o zatiranju sadnih škodljivcev, o snaženju, gnojenju in obrezovanju dreves. Začetek ob pol devetih dopoldne.

Gornja Sv. Kungota. Dne 2. februarja priredi tuk. Prosvetno društvo ob treh popoldne igro »Slehnernik« ter burko v treh dejanjih »Skrit zaklad«. Sedeži 5 Din, stojišča 3 Din.

Slovenjgradec. V nedeljo dne 5. februarja se vrši v Zadrudnem domu enodnevni kmetijski tečaj. Ravno tak tečaj se vrši tudi na Svečnico v Št. Janžu pri Dravogradu. Prav posebno se vabijo člani živinorejskih zadrug.

Prihova. Tukaj smo spremili k večnemu počitku najboljšega izmed naših najboljših župljanov, uglednega in vzornega gospodarja, vzglednega očeta in soproga, blagega g. Franca Podkrajšek, p. d. Raka, kmeta na Prelogah. Zapustil nas je še mlad, komaj 37 let star. Na sedmini se je nabralo 120 Din za dijaško se-

menišče v Mariboru. Nepozabnemu rajnemu trajen spomin, dobrotnikom iskren »Bog po plačaj!«

Vabilo na občni zbor Vinarske zadruge »Ljutomerčan«, r. z. z o. z., Sv. Bolfenk pri Središču, v likvidaciji, ki se vrši v nedeljo dne 12. februarja 1933, ob 2. uri popoldne v hiši g. M. Rakuša v Obrežu, s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo likvidatorjev. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1931-32. 3. Sklepanje o kritju zgube. 4. Slučajnosti. Če občni zbor ob določeni uri ne bo sklepčen, se vrši pol ure kasneje drug občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki sklepa veljavno ob vsakem številu navzočih zadrudnikov. — Obrež, dne 21. januarja 1933. — Vinarska zadruga »Ljutomerčan«, r. z. z o. z., Sv. Bolfenk pri Središču, v likvidaciji. 130

Prodaj posestvo, Jože Krušič, Žepina. 131

Posestnik srednjih let, samostojen, iščem gospodinjo nad 40 let staro z nekaj gotovine k skupnemu gospodarstvu. Ponudbe je poslati na upravo lista. 128

Sprejem pridnega viničarja s tremi delavnimi močmi takoj. Franc Žigart, Spodnji Porčič 39, Sv. Trojica v Slov. gor. 127

Pozor, organisti! Harmonij poceni na prodaj. Naslov v upravi lista. 121

Iščem suh hruškov les za žmeg in vreterno veliko prešo. Šmirmaul Jožef, Pobrežje pri Mariboru. 123

Večja in manjša posestva na prodaj. Pojasnila daje Anton Ajlec, Sv. Ana v Slov. gor. 125

Kmečka dekla, krepka in zdrava ter poštena, iz krščanske hiše, ki reflektira na stalno službo, se sprejme s 15. februarjem na malo posestvo na Teznu pri Mariboru k dvema starejšima zakoncema. Ponudbe pod naslovom »Zna krave molzti« na upravo lista. 124

Starejša oseba prevzame mesto gospodinje ali kuharice pri večjem podjetju ali trgovcu na deželi. Naslov v upravi lista. 126

Javna zahvala za pomoč v nesreči pri živinil Podpisano je pred nedavnim zadela težka gospodarska zguba. Nepričakovano mi je poginila moja kobila, katero sem popolnoma zdravo zavarovala v oddelku »D« »Splošnega vzajemnega podpornega in kreditnega društva«, r. z. z o. z. v Mariboru, preje Rotovski trg št. 8-I, sedaj na novem Glavnem trgu (vogel Tatenbahove in Vetrinjske ulice). Imenovana zadruga mi je po natančni preiskavi nesrečnega slučaja izplačala tako lepo podporo, da je izdatno olajšala mojo gospodarsko škodo, vsled česar priporočam imenovano res človekoljubno zadrugo vsakemu posestniku delovne živine najtopleje. — V Dobrovi pri Slov. Konjicah, dne 20. januarja 1933. — Ivana Kukovič, posestnica. 122

Manjše posetvo v Šaleški ali Savinjski dolini, ali v bližnji okolici kupim. Naslov v upravi lista pod šifro »Šoštanj«. 114

Mlad oženjen par brez otrok išče službo, sposobna za vsako službo, nastop 15. februarja. Naslov v upravi lista. 120

Viničarja iščem za srednji vinograd. Naslov v upravi lista. 117

Rodovitno posestvo 2 orala pri Ptuj na solnem kraju se proda. Naslov v upravi. 116

Prodaj hišo s 5 strakami pri Studencih, 10 let davka prosta, najemnina mesečno 1100 Din. Naslov v upravi lista. 115

Prodaj slivovko, droženec, tropinovec, močni dvakrat žgani, tudi prvovrstno sladko vino za hotele: Robert Kunce, Fram. 118

SERIVALNICA.

Kje neki je pastir?

Za našo deco.

Mali kipar.

(Dalje.)

»Krasne so!« je pomislil slikar. »Niti eden mojih učencev ne bi mogel ustvariti kaj takega. To je umetnik po božji volji. On nas bo s svojim darom vse nadkrilil!«

Slikar je objel malega Michelangela in mu je rekel:

»Hočeš li postati moj učenec?«

»Oh, kako srečen bi bil, ali ne vem, če mi bo oče to dovolil.«

»Govoriti hočem z njim,« je odgovoril slikar.

Vedel je, da dečkovemu očetu nikakor ni bilo po volji, če je deček mislil na pouk v kiparstvu. Zato je drugega dne z nekako težkim srcem stopil pred visokega gospoda.

»Gospod,« je začel slikar, »Vi že veste za veliko nagnjenost Vašega sina za slikarstvo in kiparstvo. Priroda ga je za to obdarovala s posebnim darom. Čeprav se ni nikjer učil, kljub temu je s svinčnikom tako vešč in s kladivcem in z dletom tako spretno izdeluje predmete iz gline in kamna, kakor da bi bil odraščen mojster. Vzhičen sem bil, ko sem pregledoval njegovo delo. Če bi prišel zdaj v roke sposobnemu učitelju, bi kmalu pridobil slavo rodbini in domovini.«

»To se pravi,« je odgovoril razjarjeno oče, »da bi naslednik stare plemenitaške rodbine postal navaden mazač in siromašen kamnosek, namesto da bi stal nekoč na čelu države, na kar ima vso pravico. Recite mi torej, čemu ste prišli?«

»Prišel sem s prošnjo, da bi mi dali Vašega sina za učenca.«

Oče je molče nagnil glavo. Na njegovem obrazu se je odražala velika njegova duševna borba. Če sprejme slikarjevo ponudbo, potem njegov sin ne bo postal nikoli to, kar je on želel. Da bi se pa še dalje boril proti sinčkovim željam, za to ni imel več volje, ker je videl, da so bili vsi dosedanja naporji zaman.

Čez nekaj minut je dvignil glavo in je rekel čvrsto in kratko: »Izročam Vam svojega sina. Napravite z njim, kar Vam drago. V mojih očeh ne bo nič drugega kakor mazač in kamnosek.«

Nato je dal poklicati sina, ki je bil v sošedni sobi s strahom čakal, kako se bo vse to dovršilo.

»Od danes dalje si učenec tegale gospoda. Pri njem boš stanoval in dobival hrano. Vi pa, gospod, odvedite tega dečka. On ni več moj sin. Odslej je Vaš.«

Pri slikarju.

Dohod novega učenca so njegovi sedanji tovariši v slikarjevi delavnici sprejeli z glasnimi klici.

»Glejte novega učenca! Glejte ga!« so kličali.

»Kako ti je ime?« ga je vprašal eden izmed njih.

»Michelangelo Bonaroti.«

»E, dobro, Michelangelo, mi te sprejememo za tovariša, ali prej nam moraš dokazati, da kaj znaš. Izdelati moraš sliko po dani ti nalogi, in sicer tekom ene ure, ne minute več. Potem bomo mi ocenili, ali zaslužiš, da nam moreš biti tovariš.«

»Prav mi je. Imam papir, čopiče in barve. Recite mi, kaj hočete, da vam narišem.«

»Borbo dveh vojščakov,« je rekel eden.

»Ne, to je za novince pretežavno,« je menil drugi.

»Meni se to ne zdi težko,« je izjavil Michelangelo.

»Kako prevzeten je ta novinec,« so zaklicali otroci in so ga začeli zbadati ter zasmehovati.

Ali Michelangelo se na to ni ozrl. Lotil se je takoj dela in preden je minila ura, je bil gotov. Slika je šla iz roke v roko. Borca sta bila krasno izvršena. Na obrazu si jima bral raz-

jarenost. Udje so jima bili v gibanju, a mišice napete, ker sta se borila na življenje in smrt.

Michelangelo je bil soglasno proglašen za najboljšega učenca.

»Odslej si naš tovariš,« reče mu eden, »samo ne verujem, da bi ti dolgo časa ostal tu.«

»Zakaj ne?«

»Zato, ker ne znaš manj od našega učitelja.« Njegovi novi tovariši so mu začenjali zavidati.

Eden njih, po imenu Torecijani, ga je najhujše zavidal. Vselej je iskal prilike, da ga zasramuje in da mu ogrdi izdelke.

Nekega dne sta slikala oba dečka zidove neke kapelice, ko reče Michelangelo svojemu tovarišu:

»Risba ti ni dovolj jasna.«

»Pazi ti na svoje delo, ker znam toliko kakor ti,« mu je ta odgovoril.

»Ali glej, tu imaš senco baš na mestu, kjer mora biti svetloba,« mu je spet začel Michelangelo.

»Jaz ne spadam med tiste, ki so zaljubljeni v vse to, kar je tvoje,« je menil ta.

»Vse, kar sem ti povedal, je bilo povedano v dobrem namenu. Saj vendar nočeš ostati mazač?«

(Dalje sledi.)

Salomonska sodba.

Dva popotnika sta izročila v kopališču večjo svoto denarja posestniku, da jo hrani. Čez nekaj časa je prišel eden popotnikov in je denar dvignil. Nato je izginil. Ko je pozneje hotel drugi popotnik tudi imeti denar, ga seveda ni bilo več. Šel je do sodnika. Ta je videl, da je bil posestnik kopališča goljufan od prvega popotnika, zato je razsodil tako: »Posestnik kopališča naj ima dotično svoto pripravljeno. Ko se bosta oglašila oba popotnika skupaj, naj jo jima izroči. Dobil je denar od obeh in zato ga mora vrniti sedaj tudi obe- ma vkup. Naravno, da drugega popotnika do- slej še ni bilo na spre- gled.«

Volk in pastirji.

Pastirji so zaklali kozo, so jo spekli ter jedli. Prišel je mimó volk. Videč jih pri ta- ko dobri večerji, je re- kel: »No, vidite, kako hudi bi bili, ko bi jaz to storil!«

Pametna mačka.

Deček je plezal po visokem drevesu. Gos- pod, ki je šel mimo, ga je vprašal, če se ne boji, da bi padel.

»Ne,« reče deček, »mačka me je učila plezati in mi je pove- dala, naj se ne bojim, da bi padel, potem go- tovo ne bom padel. In tega naročila se sedaj držim, zato me ni nič strah pred nesrečo.«

Pozor! Pozor!

Za čiščenje presvetega Reš- njega Telesa je izšel nor molitvenik

„Pridite, molimo!“

ki obsega poleg običajnih molitev tudi šest molitvenih ur za skupne molitvene ure. Zelo priročna knjiga stane samo Din 16.— z rdečo ob- rezo in Din 20.— z zlato obrezo.

Knjiga se naroča pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

V letu 1933 Vam priporočamo posebno sledeče tvrdke:

Tiskarna sv. Cirila, Maribor, Koroška c. 5
podružnici: Aleksandrova 6, Valvazorjeva 5

„Zlatorog terpentinovno milo“

Društva sv. Ane

(Marijanske kongregacije za žene) imajo zdaj edini in najboljši pripomoček v molitveniku:

**Sveťa
mati Ana.**

Cene od 32.— do 52.— D.
Pet različnih vezav.

**TISKARNA
SV. CIRILA, MARIBOR**

OGLASI
v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

Hočete se rešiti Vašega revmatizma in protina?

Trganje in zbadanje po udih in sklepih, otekli udje, skrivljene roke in noge, trganje, zbadanje in ščipanje po raznih delih telesa, pa tudi slabost oči so čisto posledica revmatizma in bolečin v kosteh, katere je treba odpraviti, ker se sicer bolečine še stopnjujejo.

Nudim Vam zdravilno, sečno kislino, razkrajajočo, izmenjavo snovi in izločevanje pospešujočo **domačo pitno zdravljenje**, ki je na umeten način povsem naravno sestavljeno po enem blagodejnem zdravilnem vrelcu, ki ga nudi dobra mati narava za blagor bolnega človeštva.

Dam vsakomur brezplačno poskušnjo.

Pišite mi takoj in dobili boste iz mojih v vseh državah obstoječih skladišč povsem zstoj in franco poskušnjo zajedno s poučno razpravo. Sami se boste uverili o neškodljivosti tega sredstva in njegovem naglem delovanju.

Poštno nabiralno mesto:

AUGUST MARZKE, BERLIN-WILMERSDORF, Bruchsalterstrasse No. 5.
Abt. 288. 109

Prodam gostilno, mesarijo, trgovino, velika in mala posestva. Znamka za odgovor 3 Din.
Grošl Jožef, Slivnica pri Mariboru. 99

Pekovski vajenec poštenih staršev se sprejme takoj: Gustav Jelenc, Pobrežje pri Mariboru, Nasipna ulica. 100

1 vagon sladkega sena prodaja Anton Petauer, Šmarje pri Jelšah. 107

Kupim posestvo do aprila blizu mesta ali trga, na rodovitnem in solčnem kraju, okoli 10 johov, biti mora studenec, sadonosnik, njive, travniki, gozd za stavbo. Naslov v upravljalni listi. 111

Kupim posestvo od 3 do 5 oralov, najbolj želim od Ptuj do Maribora. Naslov v upravljalni listi. 110

Posestvo cirka 20 oralov oddam iz polovice majerju, ki je večje vseh panog kmetijstva. G. Anton Urek, Št. Janž na Dr. polju. 104

Prodam posestvo 9 oralov, Naslov v upravljalni listi. 103

Razpisuje se služba cerkovnika in organista na Razborju pri Zidanem mostu. Plača: stanovanje s tremi sobami, vrt, trojna berna, štola in zavarovanje, ima službo grobarja in mrtvoogleda. Zaželen je posebno rokodellec. Nastop 1. aprila t. l. Ponudbe na župni urad. 98

Častna izjava. Podpisani Heričko Avgust, posestnik in zidar v Kamnici št. 133, obžalujem vse žalitve, katere sem izrekel o Belja Leopoldu, posestnika sinu v Rošpohu št. 138, in Šabec Alojzu, posestnika sinu v Rošpohu št. 134, jih prekličem v celem obsegu in se obema zahvaljujem, da sta odstopila od kazenskega preganjanja. — Maribor, dne 26. jan. 1933. — Heričko Avgust. 108

Jabolčne in hruškove divjake nudi po zelo nizki ceni: drevesničar Koren, Št. Ilj pri Velenju. 26

Sadno drevje, visoko in pritlično ter podlage (divjake; kutine in dusenec) z jamstvom nudi Anton Jelen, Št. Ilj pri Velenju. 88

Kože od divjačine kupuje I. Ratej v Slov. Bistrici. 60

Zadrugnost, reg. pom. blag. v Mariboru, Orožnova ulica št. 8, pozavarovana pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, mi je pogrebno po rajni sorodnici izplačala točno po določbah pravil. Po prosti volji izjavljam, da sem zadovoljen s poštenim delom in vestnim poslovanjem »Zadrugnosti« in jo priporočam, da ji zaupajo zavarovanje tudi drugi. Slovenja vas, dne 24. I. 1933. 112 **Gojkovič Ivan s. r., kov. m.**

Zadrugnost, reg. pom. blag. v Mariboru, Orožnova ulica št. 8 priporočam vsakomur, ker sem zadovoljen z njenim poštenim in vestnim poslovanjem. Pogrebno po rajni sorodniku mi je bila izplačana točno po določbah pravil. Ribnica na Pohorju, dne 24. I. 1933. 113 **Pec Aleksander s. r.**

Denar naložite najboljši in najvarnejši pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

R. Z. Z. N. Z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

V letu 1933 Vam priporočamo posebno sledeče tvrdke:

Konfekcija Jakob Lah zaloga oblek, klobukov, perila itd. Maribor, Glavni trg 2	Jos. Jagodič špecerijska in ž. žniška trgovina Celje, Glavni trg, Gubčeva	Trpinov bazar Maribor, Vetrinjska 15	I. Preac manufakturna trgovina Maribor, Glavni trg 13
---	--	--	--

„Zlatorog terpentinovno milo“

Knjigoveznica tiskarne sv. Cirila

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Cepljene trte, eno- in dvoletne, po znižani ceni. Zahtevajte cenik od I. trsničarske zadruge v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptuj. 1328

Cunje, staro železje, krojaške suknene odrezke, ovčjo volno kupi: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica. 21

Kupimo staro zlato, srebro in srebrne krone po najvišji dnevni ceni. K. Ackermann in J. Kindl, Ptuj. 2

Posojila podeljuje »Zadruga«, Ljubljana, pp. 307. Sprejme poverjenike. 89

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem spopolnil

zalogo krst
(mrtvaških rakev) ter se dobijo vse vrste istih kakor tudi vse potrebščine po znižani ceni pri

Alojzij Munda

mizarstvo v Mariboru

nasproti Magdalenske cerkve, Taborska 2. 31

Za neveste

volneno blago od 20 Din naprej, perilo in drugo blago po najnižjih cenah dobite v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ul. 15.

Zahvala.

Podpisana Štrukelj Ana, kočarjeva in zidarjeva hči iz Zg. Lok št. 7 pri Blagovici, sem zavarovala svojega očeta Štrukelj Janeza za slučaj smrti pri

„Karitas“

posmrtn. zavarovanju v Ljubljani, Masarykova 12. Moj oče pa mi je umrl še pred potekom enega leta (3. I. 1933). Zavarovalnica mi je po predložitvi mrtliškega lista takoj izplačala ves izplačilni znesek.

»Vzajemni zavarovalnici«, oddelek »KARITAS«, se zato iskreno zahvaljujem in jo vsem toplo priporočam.

Zg. Loke 7 pri Blagovici, 19. jan. 1933.

106

Štrukelj Ana l. r.

= ŽARNICE =

in vse druge električne potrebščine dobite po nizkih cenah v domači elektro-trgovini

K. Florjančič, Maribor

Glavni trg 23, v novi palači »Bergov dvor«.

Ženini in neveste

kupijo jako ugodno: obleke za ženine in neveste, vse zraven spadajoče rože, vse potrebščine za neveste pri 17

Franc Kolerič, Apače

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in izplačuje na novo vložene takoj v vsakem znesku. — Denar je pri njej naložen popolnoma varno!

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem!